

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaș, jud. Târnava-Mică
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Hristos a înviat

— Cântarea de biruință a Bisericii noastre —

Hristos a înviat! Iată imnul de biruință, care s'a desprins cu multă bucurie, timp de nouăsprezece veacuri, de pe buzele Bisericii și care va răsună încă multă vreme până la sfârșitul veacurilor, dela un capăt la celalalt al lumii.

E proclamația cea mai solemnă care explică toată puterea de viață a Bisericii noastre, căci înviind Hristos din morți nu mai moare (Rom. c. VI) și de nemurirea sa e legată și nemurirea Bisericii sale.

Hristos a învia, a cântat Biserica, în timp ce fiii ei mureau topiți în oleiurile înfierbântate sau sfâșiați de lei din circulele romane! Hristos a înviat, a cântat Biserica și atunci când sabia înspăimântătoare a împăraților păgâni o urmărea la orașe ca și la sate și până'n ascunșișurile catacombelor. Într'un restimp numai de treisute de ani, pământul a fost nevoit să bea sângele a nu mai puțin de cincisprezece milioane de martiri. Și Biserica în loc să moară, a triumfat, dupăcum triumfat a și dumnezeescul ei fondator asupra dușmanilor săi.

După un restimp de liniște, destul de scurt, năvălit-au asupra Bisericii hoardele barbare, împinse și acestea, pare-se, de puterile iadului pentru a o distruge, căci pe unde treceau nu mai rămânea decât moarte și jale, ba nici iarba nu mai creștea în urma lor. Dar Biserica a triumfat și asupra barbarilor, civilizându-i și cucerindu-i pentru Evanghelie, dând naștere unei lumi noui care și-a început viața cu imnul de triumf: Hristos a înviat!

Abia s'a încheiat o pagină de istorie glorioasă, și alți dușmani au atacat Biserica, totdeauna cu gândul vădit de a o nimici, și prin asta de a desminți învierea Fondatorului ei. Împotriva ei s'au coalisat toate puterile iadului: eresia, schisma, lașitatea, trădarea, violența, corupția, orgoliul, prostia și fariseismul. Atacată a fost în unitatea ei, în ierarhia ei, în independența ei, în bunurile ei. Nimic nu s'a cruțat din partea iadului pentru a o nimici: nici focul, nici fierul, nici ocnelă, nici calomnia, nici flăcările sălbatice, nimic din ce a putut gândoci mintea bolnavă a omului. Și, cu toate acestea, pututu-s'a nimici Biserica Catolică? Nici clăti nu s'a putut! Mai mult: prin masacrele ce s'au încercat pe trupul ei, ea a crescut și s'a întărit, căci „sângele martirilor e sămânța creștinilor”.

Biserica Catolică a fost mult combă-

tută și prigonită, cum nici o învătătură și nici o societate de credincioși n'a mai fost. Și a suferit mult, — mult de tot. Înviind n'a fost niciodată! Învingătoare totdeauna! Moartea ei a fost anunțată de mii de ori, — în surle și trompete. Mult combătută și prigonită e și azi. În Mexico, în Rusia, într'o parte a Spaniei, unde fiii ei sunt arși

pe rug sau jupuiți de vii, lăcașurile sfinte dărâmate sau transformate în cărciume și teatre, episcopii și preoții schimbați în făclii vii, și alte grozăvenii. Iadul își reînnoește și azi atacurile împotriva ei. Nu e, oare, și acesta un semn că premergătoarele lui asaituri au fost fără nici un rezultat? Mai mult: în timp ce dușmanii ei pier și dispar rând pe rând în neagra veșnicie, ea singură, printre atâtea ruini, stă în picioare și cu fruntea spre cer rezistă tuturor atacurilor și triumfează. Și va triumfa totdeauna, pentrucă ea și numai ea are puterea tainică pe care Dumnezeu a dat o pentru totdeauna adevărului și virtuții.

Bine sice deci un protestant: „Dacă mă gândesc la furtunile înfloritoare prin care a trecut Biserica Catolică, anevoie îmi pot închipui, în ce fel s'ar putea nimici”.

Hristos a înviat! Iată cântarea biruințelor de ieri și garanția învingerilor de mâine! Urle iadul cât o vrea, uneltească conducătorii fără suflet ai popoarelor, răpească-ne bisericuțele, calomnieze-ne păstorii, taie-ne capul, ardă-ne pe rug dacă socotesc de bine, căci scopul nu și-l vor ajunge. Suferințele, oricât de mari ar fi, par nimica, când biruința e sigură. Nimica e și moartea, când ai siguranța unei reînvieri veșnice. Cânta-vom deci totdeauna: Hristos a înviat!

Ioan Vultur

Sâmbăta Floriilor la Blaș

Sâmbăta Floriilor la noi e și sâmbăta morților. În această zi femeile duc la cimitir mâșișoare înflorite de salcie, pe cari le implântă pe mormintele celor dragi. Se presară mormintele cu flori și lumini. Acolo în umbra pomilor își plâng durerea după cei duși și înalță o rugăciune la cer pentru odihna sufletelor lor.

Un adânc și tainic înțeles are această sărbătoare.

Pomenirea morților primăvara, în ziua când se sărbătorește amintirea învierii lui Lazar, arată credința noastră în o altă viață, în o înviere.

Primăvara totul învie. Dela firul subțirel de iarbă care se înalță firav din mustul zăpezii și până la mugurul ce se desface pe creanga arborelui puternic, totul ne vorbește de viață. Ea zvâcnește pretutindena, în zumzetul albinelor, în mugurii florilor și în cântecul păsărilor.

Pomenirea morților în această zi de înviere și primăvară, arată că moartea este începutul unei noi vieți, că noi nădăjdum într'o înviere a noastră, așa cum a înviat Lazar și că noi nu socotim rupte legăturile cu cei morți. Pentru noi cei cari credem într'o înțelnire, cimitirul nu-i un loc de uitare a celor morți. E un uriaș dormitor, unde cei dragi ai noștri își dorm somnul până la învierea cea de apoi, și alături de care vom merge și noi.

La Blaș în această zi s'a slujit un parastas pentru odihna morților, în cimitirul dela gară, de către părintele canonic Victor Pop, parohul Blașului. În predica rostită dulos și simțit, la sfârșitul slujbei, Sfinția Sa a arătat, care este înțelesul acestei zile și cum să fie legăturile noastre cu cei morți.

GRĂUNTE SUFLETEȘTI

Cum se sărbătoreau Paștile în vechime

Vecernia din Sâmbăta Mare — Privegherea cum se făcea — Obiceiul de a împărți paști de când e și de unde? — Cum se slujia învierea — Cum se făcea sărutarea păcii

În Sâmbăta Mare vecernia începea la ora 4 după amiază și ținea 2 ceasuri. La ora 6 începea sf. liturghie a Marelui Vasile care ținea și ea cel puțin 2 ore, căci se spune în cartea sfântă: »Și trebuie să aibă purtare de grijă ecleziarhul (mai marele peste cântăreți și servitorii cari se îngrijiau de curățenia și buna rânduială a bisericii) ca pe când se va sfârși liturghia, să fie ceasul al doilea din noapte«, adică ora 8 seara.

După opust, adică după binecuvântarea dela sfârșitul liturghiei, preotul împărțea, ca de obicei, anafură, și apoi făcea binecuvântarea pâinii și a vinului.

Se spune apoi în cartea sfântă: »Iară după opust nu ieșim din biserică, ci ședem în locurile noastre. Și intră chelarul (pivnicerul, economul) și dă fraților câte o bucată de pâine și câte 6 smochine sau finice (curmale) și câte un pahar de vin. Și noi șezând, se face cetire multă la Faptele Apostolilor«.

Unii învățați sunt de părerea că aici este a se căuta originea paștilor cari se împărtășesc în bisericile din Ardeal credincioșilor după liturghia din ziua de Paști. Alții, în frunte cu fostul canonic dela Blaj Dr. Alexandru Grama, cred că împărțirea paștilor este un obicei rămas de pe vremea

calvinilor cari, până la 1700, ne făceau cu sala calvini. Și cum calvinii abia odată, la Paști iau vin cu pâine, întru pomenirea cinei cele de taine, (că ei nu cred în sf. împărtășanie), iară pe români li constrângeau să facă acelaș lucru, de atunci a rămas obiceiul de a se împărți paști chiar și acelor cari s'au împărtășit sau cuminecat deja, în ziua de Paști.

Dar să vedem, ce făceau strămoșii noștri în noaptea sfintelor Paști mai de parte.

După cetirea din Faptele Apostolilor ecleziarhul aprindea toate candelile bisericii și ieșind lovea în toacă și cetetul înceta a ceti.

Apoi, binecuvântând preotul, se începea canonul Sâmbetei celei Mari, care se sfârșea noaptea târziu, iară credincioșii nu se culcau ci priveghiau.

Priveghierea își are originea încă de pe vremea apostolilor și se făcea de către creștini pentru aducerea aminte că și Domnul nostru Isus Hristos prin rugăciune și priveghere s'a pregătit pentru răscum-părarea neamului omenesc.

Tot în noaptea aceasta se botezau și se miruiau catecumenii, adică păgânii pregătiți pentru primirea acestor sfinte taine. De aceea se și cântă la Paști, în loc de »Sfinte Dumnezeule«, »Câți în Hristos«. În noaptea aceea nu se luminau numai bisericile, ci și cetățile.

Pe la ora 2 după miezul nopții se toca și se trăgeau toate clopotele. Iară cel mai mare, împreună cu preoții și diaconii, se îmbrăcau în odăjdii luminate. Și ieșeau toți înaintea bisericii cu sfeșnicile și cu sfânta evanghelie și cu icoana învierii lui Hristos și stăteau toți după a lor rânduială. Și ecleziarhul împărțea luminări fraților, iară ajutorul ecleziarhului rămânea în biserică și aprindea toate făclile prin sfeșnice și candelile, și închidea ușa bisericii.

Iară cel mai mare lua cădelnița și,

mergând diaconii înaintea lui cu sfeșnic mergea unde era gătit tetrapodul (măscă pe patru picioare, pe care se așează icoana ori evanghelia pe care o sărută oamăni după ce intră în biserică) cu sfânta evanghelie și cu icoana învierii lui Hristos, cădea împrejur, apoi și pe toți frații după rânduială. După aceea iară mergea unde era gătit tetrapodul, și, cădind în chip crucii spre icoana învierii lui Hristos, striga cu glas mare:

»Mărire sfintei și celei de o ființă de viață făcătoare și nedespărțitei Trei-toteauna, acum și pururea și în vecii vecilor« Și apoi începea ceremonia învierii așa cum se face și la noi astăzi.

Pe când se ajungea la laude, se făcea sărutarea păcii, adică după sărutarea evangheliei, a icoanei sfintei învierii și crucii, se sărutau mai întâi preoții între sine rostind: »Hristos a înviat« și răspunzând: »Adevărat, a înviat«, iară după aceea mireni toți, bărbații între sine și femeile între sine. În vremea aceasta se cântă:

»Ziua învierii, și să ne luminăm în prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm să zicem fraților și celor ce ne urăsc noi, să iertăm toate pentru înviere, și să strigăm: »Hristos a înviat din morți, moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le«.

Părintele Iuliu

Știri bisericești

Cum s'au pregătit Blăjoni de Paști

Pentru luminatul praznic al învierii locuitorii Blăjului s'au pregătit suslește după obicei. În tot timpul postul mare, la Casa Domnului și Institutul Recunoștinței, s'au ținut predici conferințe religioase. Școlile și-au ținut și obiceiurile exerciții spirituale. La liceul băieți le-a ținut părintele profesor D. Nedelcu, la liceul comercial p. Gavril Pop, iar la școala de fete p. Dr. Francisc Simon. În săptămâna dinaintea Florilor s'au ținut în Catedrală

Foița „UNIRII POPORULUI“

Așa te văd

Așa te văd, copil pierdut,
În fiecare dimineață
Cu pas molatic și tăcut,
Cu lacrimi pe față,

Cerșind, din sat, în sat.
Tu treci cu murgul tu ciubară.
Și ce cuminte ești la sfat,
Și plin în suflet de sfială.

Dar ce păcat, sărman de tine,
Căci ești orfan și ești sărac.
Tu n'ai văzut zile senine,
Iar relele-n adins te pasc.

Dar ce păcat, și cât de greu:
Tu ești copilul nimănui.
Ah! ști-te numai Dumnezeu,
Când suferința ta i-o spui.

Opinca ta și-e ruptă;
Sumanul tău e necârpit;
De pari scăpat din luptă,
Copil necrotit!

Iar murgul tău despotcovit,
Se leagănă pe drum de foame
Și pare-atâta de trudit;
De-l crezi că sub povară doarme.

Așa te văd, copil pierdut,
În fiecare dimineață,
Cu pas molatic și tăcut,
Cu lacrimi pe față.

Te văd, în nopți de vară,
Lângă troiță ngenunchind,
Cu brațele-ți de ceară,
O cruce ncremenind.

Prin smalț de lacrimi grele
Ce se rotesc în ochii tăi,
Rezimat între proptele,
Tu-ți vezi bătrânul tău bordei.

S'auzi în camnița bătrână,
Cum geme'n foc câte-un tăciune,
Auzi un glas ce'ngănă,
În miez de noapte-o rugăciune.

E mama ta bolnavă
Ce plânge, lângă foc,
Ea mai dorește să te vadă,
Copil făr' de noroc!

N. B. BOGDAN

La furat...

Miez de vară bogată... Ion al Turbulului s'a sculat cu noaptea'n cap, a înțeles boulenii pe pipăite și s'a strecurat din camera sa pe furiș. Nu l-a simțit nici călăușul, nici durmea dus în patul de pleavă, cu botul în flocoțina pieptului, ca'ntr'o perină cu puț de casei încă durmeau. Nici cocoșul nu se trezise să dea omului bună dimineața. Doar scârțâitul porții, ca un scâncet de copil trezit de un urt, stărni din calcaș o cucuvală, care căzu să scâmbie, aninându-se de creștetul cornului.

— „Cluic, cluic...“ Glasul cobitorului rău spinteca liniștea de mormânt, iar în inima lui Ion trecu, ca un cuțit ascuțit. Ce îl aștepta în uliță și boii păreau că-l căutau gândurile: nu mișcau nici din urechi. O amurțise cu mâinile pe canaturile porții și mai avea nici curajul s'o închidă, ca să nu mai trezească pasărea de pe horn, cu scârțâitul țâșnilor. Bucuros s'ar fi întors îndărăt la curte, dar îl era, că l-a oblicit cineva din cini și-l va scorni cine știe ce vorbă rea.

Se hotărî, cu greu, s'o închidă și să-și vadă treburile. Apropie tablele porții cu atâta încetinire ca și când ar fi fost de sticlă, să nu le spargă.

Puse cărligul în belciug, apropiindu-se de bou de către om —, îl îndemnă la un numal cu codorăștea biclului.

Boii plescăiau din potcoave și roșeau din cinau pletrigul drumului, ca niște potcoave de sperlat păsările din holdă.

clijii spirituale pentru mireni, cari s'au terminat cu cuminecarea generală în Dumineca Florilor. Preot căvântător a fost pâr. Dr. Francisc Simon. Ultimele pregătiri sufletesti s'au ținut pentru preoții blăjeni și tinerii seminaristi la Academia teologică, în zilele 17—19 Aprilie.

Adunarea preoților din tractul Hunedoara. Preoții români uniți din tractul Hunedoara, de sub conducerea pâr. canonic Zograu, și-au ținut adunarea de primăvară în parohia Râu-Bărbal. Au luat parte toți preoții în număr de 20 și cantorii de pe țara Putului. S-au ascultat mărturiile credincioșilor, în număr de peste 200. A predicat părintele Ion Pop din Paroșeni. După terminarea sfintei slujbe s'a ținut ședința intimă a preoților și apoi ședința publică, la care dl inv. Brutus a predat piesa „Visul Pocăitului”, iar părintele P. Berinde din Lupeni a ținut o conferință religioasă despre bunătatea legii creștine. (c).

Două conversiuni de studenți în China. Numărul conversiunilor printre studenții universității din Hong-Kong crește. Ultimii doi botezați, un tânăr student din anul întâu și o tinăra laureată, n'au putut ajunge la botez decât trecând peste opoziția familiei lor. Tânărul student, care n'a ajuns să obțină consimțământul părintesc, trebui să aștepte ziua împlinirii celor 21 de ani: el telefonă preotului care îl instrua și ceru botezul. În cece privește pe tinăra fată, ea ceru în mai multe rânduri tatălui său autorizația de a fi botezată, însă tatăl său refuza în totdeauna. În ziua în care trecu examenul, tatăl său vol să-i facă un cadou; tinăra fată ceru încă odată botezul, și de data aceasta obținu câștig de cauză. Ea fu botezată în ajunul Crăciunului. — (Fides).

Toți aceia cari au primit calendar dela noi și nu ne-au trimis încă banii sunt rugați să ni-i trimită în cel mai scurt timp, ca să putem încheia și noi socoțile.

Ion ar fi înghițit în el toată hodografa asta, dacă s'ar fi putut și de aceea călca numai pe vârful opincilor.

Dela cântatul cucuvei, lui Ion îi era frică și de glasul lui. Om umblat în puterea nopților celor mai înfricoșătoare prin pustul pădurilor și singurătatea codrilor, a dat față cu țările fiămânde și a simțit surpându-se de-a-larile sub potopul șuvoalelor de apă și care de multe ori a văzut supărarea lui Dumnezeu, descărcându-se de-asupra capului său în fulgere și trăznete sguduitoare și având o sfântă cruce de tovarăș, nu cunoștea ce-i frica. Acum, în mijlocul satului, în liniștea unei nopți înstelate, inima lui Ion tremura de frică, ca o păruică prinsă, de curând, în colivie. Capul îi era greu de presupunerii, tâmpile-i ardeau, ca și cum i-ar fi fost îmblănite cu plăci de fier înropite în foc. În sufletul lui se goneau și biciuiau gândurile, cu apa prinsă în ceanul văltoirii.

„Numai ciuvica dacă n'ar fi cântat”, se frământa Ion, lipindu-se de trupul cald al bouului, ca și cum ar fi așteptat dela acesta un stat.

Plămădisse de cu seara un gând rău, care doșpea și acum avea să-i coacă. Plecase la țară. De pe ziua, ispita îi arătase o căpiță de trifoiu, îmbujorată de țâța oil. Stăpânul o uitase singură pe câmp sau că nu mai răzbea omul cu lucrul. Lui Ion îi șoptise dracul în urechi: „bană le-ar fi boulenilor tăi pe ziua de mâine! Tu trebuie să mergi la oraș, mărturie

Viață nouă

Cuprinsul pastorei de sărbătoarea Invierii Domnului a I. P. S. Mitropolii ALEXANDRU

Viață nouă străbate pretutindena. Fiecare în-treagă se primenește și după somnul lung al iernii, îmbracă haina mândră a primăverii cu pomi niși și de flori și codrii înfrunziți. Această înviere a naturii dă învierii Domnului mai mult farmec și lumină, face ca prăznuirea ei să fie mai simțită și mai frumoasă. Dar cât de frumoase nu sunt aceste învieri, câtă strălucire și lumină nu câștigă ele când lor „li-se alătură o a treia înviere, învierea sufletelor noastre din moartea păcatului. Și învierea Domnului fără învierea sufletelor noastre s'o spunem drept, nici n'ar prea avea rost. Domnul nostru Isus Hristos a murit doară și a înviat ca, pe moarte cu moarte călcând-o, celor din morminte viață să le dăruiască, și de sigur înainte de toate celor cufundați în mormântul păcatului. Dar ea această minunată trezire la viață să se întâmple, e nevoie ca un cutremur să ne zguduie sufletele și inimile noastre. Să ne cheme la viață, așa cum cutremurul din vremea patimilor Domnului, a chemat la viață morții din întunerecul mormintelor. Acest cutremur e părerea de rău, frica Domnului. Ea e începutul durerilor și al lacrimilor, începutul pocăinței și al unei noi vieți. Odată cu păcatele, să înlăturăm din suflete și obișnuințele rele, prietenii și toate ocaziile cari ne aleșuiesc sufletul nostru și ne fac să cădem. Să le înlăturăm, căci ele sunt paznicii și prietenii păcatului. Să le înlăturăm cât mai curând și să începem o nouă viață.

„Isus Hristos a înviat a treia zi. A înviat deci curând, nelăsând trupul său putrescunții. Să nu lăsăm deci nici noi, ca răul sau păcatul să dureze mult în sufletul nostru, corumpându-l deplin, stricându-l fără nădejde de reîntremare, ci să ascultăm de glasul de chemare: Veniți morților la înviere.

Isus Hristos a înviat aievea și nu numai la părere. A înviat arătându-se Apostolilor și Invățateilor. Așa și învierea noastră să fie reală, nu numai o înșelăciune optică, o părere, un vis.

În procesul lui Tănăsică, boii tăi vor răbda foame în grajd, mâncați de muscă”. Și Ion n'a stat mult la îndoaia. A plecat, când durmea și căfelul pământului, Dar clavica i-a strigat în gura mare: „clavica, clavica!”

Și pe când firul ierbil se trezea din somn ridicând capul de pe perna lui de rouă, Ion rătăcea pe căile hotarului, neștiind ce caută. Acum era pe ceglăul carului și din când în când întorcea ochii spre sat, căutând, dacă nu i-s'a aprins șura.

Trecuse pe lângă căpița de trifoiu, oprise chiar și boii în capătul trifoiștei, dar când să se îniepte cu țarca în grămadă, își aduse aminte, că umblase cu lumânarea în grajd și cu toată încordarea minții, nu-și putea da răspuns sigur: dacă a stins-o ori a lăsat-o aprinsă. Iar când i-a venit și cucuveica în gând, a scobâșit din puteri, că abia s'a putut urca în car.

Acum i-se mai încărcase și o altă teamă pe suflet: dacă i-o întâlni cineva și i-o întreba, ce caută, ce va răspunde?

După o frământare cu sudori, îi veni în minte, că lăsase la prășitul porumbului câteva brațe de păpușoiu smuls și aruncat pe brazde. Vesel, ca și când ar fi dat de-o avere, căni carul în spre dricul de hotar cu porumbiști. Găsise smocurile de păpușoiu în lungul brazdelor. Și așa, pe jumătate putrede, coapte de ploa și soare, le străuse și umplu coșul carului cu ele.

Când ajunse în sat, lumea era jumătate

Isus Hristos după înviere n'a mai murit, moartea nu l-a mai stăpânit. Așa și noi odată înviați prin harul Domnului să stăruim în viața creștină, să nu mai ajungem pradă răului, păcatului, diavolului.

Învierea lui Hristos a fost arătoasă, clară, vădită. Tot așa să fie vădită, clară, limpede și schimbarea vieții noastre. De aci încolo, în lături cu păcatul, cu blestemele, ocările, necinstirea sărbătorilor, petrecerile necinstite, îmbătările și lăcomiile nesăbuite sau deserdonate.

Înviind Hristos, a lăsat în mormânt înfășurătorile și pânza, în care fusese învilit. Așa și noi, trebuie să ne despoiem de toate sentimentele, afectele și obișnuințele rele și perverse. Să ne despoiem până și de amintirea vieții trecute, destrăbălate.

Așa trebuie să fie învierea sufletului nostru din prilejul acestui praznic, asemeni minunatei învierii a Domnului. Atunci și despre noi va putea spune ingerul păzitor, când diavolul cu ispititorii și spiritele lui ne va cânta în lumea noastră de altă dată, în lumea păcatului: „Voi căutați un viu între morți, un convertit între păcătoși; a înviat; nu mai e aici, și nu se va mai întoarce niciodată”.

Biserica și învățământul

Biserica a creat învățământul primar universal. Tot ea l-a creat și pe cel secundar și superior

Biserica Catolică s'a îngrijit în toate timpurile de luminarea popoarelor. Doară el l-a poruncit Mântuitorul nostru Isus Hristos când a zis ucenicilor săi: „Mergând învățați toate popoarele...” Și, credincioasă acestei porunci dumnezeiești, Biserica n'a încetat niciodată de a împărți lumină tuturor celor ce doreau lumină. Ea a fondat — de îndată ce l-a fost cu putință — învățământul primar universal și încă gratuit. Tot ea a creat și pe cel secundar (mijlociu, liceul) precum și pe cel superior sau universitar, dupăcum vom vedea în cele ce urmează.

Biserica Catolică a fondat învățământul primar. Școlile erau foarte rari în lumea veche

în picioare. Femeile îi legeau în cale, unele cu gol, altele cu plin, care cum se nimerea, iar bărbații, până la unul, se cruceau, sculpându-și în sân:

— „Ptiu, să nu fi de deochiu. Da' harnic te-ai mai făcut!” Iar Ion le răspundea cu față veselă, ca un om după o ispravă bună:

— „Ia, să aibe ce ronțani boii, că n'are cine să-i scoată, astăzi, la țarbă”.

Iar, când a desjogat boii și-a luat seamă, să toate-s în rând și nici o primejdi nu s'a aciulat în ocol, nu s'a putut ascunde, să nu-și arete bucuria pe față:

— „Mărie, hă, pune-mi o coajă de pâine în traistă, mă grăbesc, să nu scap trenu'. Tu vei lucra, ce-i putea, Doamne mulțămescu-ți de sănătate. Apoi din altele, să nu ne plângem. Poartă Dumnezeu grije de noi”.

... Și în ziua aceea Ion a fost de-o veselie, că n'a curmat-o din glume. Un tovarăș i-a și spus-o:

— „Par'că nu ți-e a bună”.

— „Ba mi-e chiar a bună, dac'al ști, ce știu eu”, îi răspunde Ion.

— „Tu ști, undeva, vreo comoară”.

— „Da, știu, o comoară. Că să te mulțămestii cu ce-i al tău și să nu răvnești la ce-i al altuia. Că-ți cântă ciuvica pe casă”. Și mai mult n'a vrut să-i spună Ion, ci glumea și era vesel, cum n'a fost de mult...

Așa-l când scapi de ghiarele sataneli

Petrea Dascăl

păgână și de celea mai multe ori nu erau frecventate decât de cei ce se pregăteau pentru o slujbă mijlocie de stat. Biserica Catolică a fondat însă dela început o mulțime de școli. Deja în veacul al doilea fiecare centru bisericesc era și un centru școlar iar în veacul al IV-lea funcționau o mulțime de școli sătești înflințate prin decrete episcopesci, iar în veacul VIII (adeacă la șaptesute și câțiva ani după Hristos) școlile primare sătești împânzeau toate țerile Apusului. Ni s'au păstrat documente foarte prețioase din veacul al VIII-a, din care se vede limpede că învățământul popular, impus de papi și concilii, era foarte lăsat și pe deasupra și gratuit pe vremea aceea. Așa ni s'a păstrat între altele și ordinul publicat în 797 de către episcopul Teodulf din Orléans (Franța) și în care se spune: „Toți preoții, cel dela orașe ca și cel dela sate, vor ține școli. Și dacă vre-un credincios le va încredința copii pentru a-i învăța carte, să nu-i refuze, ci să-i primească cu dragoste și cu multă dragoste creștinească să-i și învețe. Și, făcându-și această datorie (de a-l învăța), să nu le ceară și să nu primească dela el nici un salariu (plată), afară de cazul când părinții vor binevoi să le ofere ceva în semn de recunoștință.” Iar conciliul ecumenic ținut în Lateran, în 1179 sub prezidiul papei Alexandru al III-lea poruncește prin gura acestuia: „Învățământul trebuie să fie gratuit și nu poate fi refuzat nimănui! Acelaș lucru l-au ordonat și ceilalți papi și celelalte concilii ce urmară. Și astăzi în țerile catolice școlile populare confesionale sunt foarte numeroase și foarte înfloritoare și cu mult superioare celor de stat, deși Biserica luptă cu mari lipsuri materiale pe când statul are de toate.

Ceeace vreau să spun aici e că Biserica Catolică a pus în mâna copilului dela țară stilul, tăblița și cartea, în mod gratuit, cu o mie și câteva sute de ani înaintea acelor care azi își atribue monopolul oricărui științe și oricărui progres.

Biserica Catolică a fondat învățământul secundar. Încă în veacul al IV-lea aflăm o mulțime de școli secundare deschise pe lângă diferitele episcopii, numite școli episcopale. În astfel de școli au învățat Sf. Atanașiu, Sf. Ieronim, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan Gurădeaur, Sf. Grigorie cel Mare — papa, și alții mulți. De îndată ce s'au înflințat ordinele călugărești și s'au fondat mănăstiri, pe lângă fiecare mănăstire s'a deschis și câte-o școală secundară numită monastică. Numai în Franța funcționau, în veacul al VIII-a, vre-o optzeci de școli episcopale și monastice. Cele mai vestite erau cele dela Cluny, Reims, Tours, Lyon, Paris, Prémontré, Metz, Orléans etc.

Învățământul secundar era gratuit pentru fiii poporului. Plăteau numai fiii bogăților. Atunci ca și azi în țerile catolice, bogății jertfeau foarte mult pentru școlile lor, bineștiind că nici școala nu poate trăi din vânt.

Cele mai însemnate școli monastice au fost pe vremuri după cum sunt și astăzi cele conduse de călugării benedictini, de franciscani (cărora lumea le-a dat numele de *dascăli ai săracilor*), de dominicani, de lezuiți și așa m. d.

Și la noi cine a deschis primele școli secundare românești, școlile dela Blaj (în 1754) din care a „răsărit soarele Românilor,” dacă nu tot Biserica Catolică?

Biserica Catolică a fondat învățământul universitar. Luând mare avânt învățământul secundar în veacul X și XI, papii au hotărât să deschidă niște școli mai înalte și pe care cu timpul le-au numit *universități*. În aceste școli învățau filozofia și teologia timp de 7—8 ani cel ce se pregătea la preoție, 5 ani dreptul cel ce voiau să se facă advocați, apoi medicina doctorii, artele profesorii etc.

Primele universități fondate au fost: Roma, Bologna, Padova în Italia; Paris (1225), Orléans, Toulouse, Poitiers în Franța; Louvain în Belgia; Oxford și Cambridge în Anglia; Viena în Austria; Heidelberg, Köln, în Germania; Cracovia în Polonia; Salamanca, Valladolid în Spania; Lisabona, Coimbra în Portugalia, etc. Și astăzi cele mai disciplinate, cele mai vestite universități sunt ale Bisericii Catolice

Biserica Catolică a fondat toate universitățile, toate școlile secundare și primare din bătrâna Europă. Și educația ce se da în aceste școli era cea mai deplină, și cea mai sănătoasă: ea era fondată pe Evanghelie. Dascălii cari propovăduiau în aceste școli erau adeseori adevărați sfinți iar tineretul era creștin în înțelesul deplin al cuvântului. *Din școlile fondate și conduse de Biserica Catolică a ieșit adevărata civilizație care a contribuit așa de mult la îmbunătățirea sorții omenirii.*

Ioan Vultur

Scrisoare

*Iubiți părinți, vă scriu aceste rânduri
De sărbătoarea sfintei Invieri,
Cu sufletul împovărat de gânduri,
De dor adânc, de tainice dureri..*

*O, cum aș vrea să vin, ca altădată,
La scumpul nostru neuitat cămin,
Să vă revăd pe voi: măicuță, tată,
Pe frații dragi — și dorul să mi alin.*

*Să ne-adunăm cu toții în jurul mesei,
Sub ochii voștri dulci și părințești,
Desferecați de frământarea zilei,
De zburciumul vieții pământești.*

*Și așa, uniți în spiritul iubirii,
Să prăznuim pe Domnul înviat;
Să rechemăm din lumea amintirii,
Atâtea clipe sfinte în gând curat..*

*Dar marea depărtării mă desparte,
De voi, iubiți părinți nemângâiați,
Și dorul inimii vi-l spun prin carte,
Pe care-o scriu cu ochii 'n lacrimați..*

*Eu vă doresc din suflet, Invierea
Lui Christ bogat'n haruri să vă fie,
Să vă aline dorul și durerea,
Să vă aducă pace, veselie..*

*Iar gândul meu e printre voi, acasă
Cu voi cu dragălașii frați — cu toți;
Căci gândulul de depărtări nu-l pasă
Și mulțumește toate și pe toți.*

*Și-acum încheiu modesta mea scrisoare,
Pe toți îmbrățișându-vă cu drag
Într-o curată, sfântă sărutare
Al vostru — cel de pe străin meleag:*

TRAIAN RÂMLEANU

Un bătrân frate misionar scapă un oraș de o luptă. Chinezii se pregăteau să întărească orașul Hungkielow; prin faptul acesta orașul cu catedrala, seminarul, școlile și ortelinatele sale erau în primejdia de a fi dărâmate. Bătrânul frate-călugăr franciscan Corbilen Paugger, arhitect cunoscut, care a construit vreo douăzeci de catedrale și biserici în Schantung, numeroase școli și chlar edificii în Schanghai și în Pek'ing, merse să vorbească cu șefii chinezilor. A reușit și, din respect pentru acest bătrân de 80 ani, ofițerii chinezi și-au schimbat planul și cruțară astfel orașul și pe cei 10000 de refugiați, cari căutau un adăpost în misiune, ca să scape de grozăviile unei lupte fără adăpost.

(Fides)

Inviere!

Nu știu de ce, însă de câte ori apropie sfintele Paști, mă cuprinde un tremur de veselie, o undă de bucurie și fericire. Ei sărbătoarea Invierii. Așa singur cuvânt îmi spune mai mult decât orice. Invierea Domnului, învierea naturii, învierea a mii de flori, cele ce ici și colo își scot capșorul din titel de sub pătura aspră a pământului, însfârșit învierea a tot ceea ce-ți poate atinge mai plăcut sufletul.

O rază de soare, strălucind în cer de diamante, mi-a intrat în ochi în dimineață, pe fereastră, și mi-s'a așezat înșur pe foaia de hârtie. Am ridicat ochii spre fereastră, prin care primăvara mi-a trimis salutul ei iavorator, și am privit grădina largă, plină de pomi, și tre care de pe unul o pasărică s'a dat prin și a trecut ciripind pe lângă aceeași fereastră de dinainte, și atunci parte a sufletului meu și-a luat abia și el, voios, având de călăuzitoare acest vestitor al primăverii.

Cerul albastru se desfășura mai înalt, înconjurând pământul, asemenea unui tata bun, trimitându-și fericirea și noi și privind învierea a tot ce e în lume și bun. În sat căsuțele începeau să se înalbi încet sub mâna harnică a gospodinelor. Flăcări și fetele încep a ieși pe drum, undă, printr-o privire plină de nădejde, schimbă fără cuvinte gândurile și mișcator al invierii.

Sufletul îmi intră pe furie în câteva case, se uită strengar pe câteva ferești și vede gospodine ce-și înroșesc ouăle de Paști, vede bătrâni cu păr alb și cu mâinile slabite, însă cu o răbdare să spuna cu buzele arse de tătăia ani, un vesel și răsunător „Christos a înviat”, pe care zeci de pasărici să-l poarte în lume și să-l răspândească curat și gingaș, pentru a aduce înapoi răspunsul repetat de mii de inși „Adevărat, a înviat”.

Raza de soare scânteietoare, vestitoare a unei bucurii divine, s'a depărtat de pe foaie tot așa de încet precum și venit, lăsându-mi tocul să-și urmeze scrisul mărunț și lăsându-mi mintea să-și urmeze goana prin amintirile neșterse, când și eu mă adunam împrejurul unui ou, pe care îl câștigam printr-o aruncătură nimerită cu banul de metal ce nușiu, înroșindu-mi apoi degetele și când îl destăceam, răsărind că oul meu nu s'a spart la ciocnirea tradițională.

Îmi urmam apoi drumul cu ogoșlețul sub braț, intrând în casele atât de cunoscute, unde de fiecare dată eram primit cu un vesel „Adevărat, a înviat” și apoi eram încărcat cu ouăle roșii colorate și cu prăjiturile atât de bune. Eram prea mic, ca să înțeleg marea însemnătate a Invierii Domnului, însă totuși eram destul de mare ca să-mi da seama și să desprind din acest vânt al veseliei, că cea mai frumoasă sărbătoare e învierea lui Isus, împreună străns cu învierea primăverii și biruința vieții.

În mine a tresărit și o să tresărească întotdeauna o ramură a sufletului meu când o să-mi izbească urechile mișcătorul salut, purtat de vânt pe buzele zâmbitoare ale tuturor creștinilor: „Christos a înviat”.

Mugurel

DE PRIN
SATE

Misiuni sfinte

În Bârsăul de jos. Eparhia Maramureșului

Credincioșii parohiei Bârsăul de Jos în zilele de 8—13 Aprilie au avut neapusa bucurie sufletească de a putea asculta predicile instructive și temeinice ale misiionarului Ioan Tardeanu, protopopul Jiboului, care a condus aceste misiuni, atrăgând mulțimea credincioșilor la biserică și din satele vecine, așa că biserică parohială, care de altcând e destul de mare, era neîncăpătoare pentru atâta popor, ce s'a adunat la aceste misiuni. S'au mărturisit și cuminecat 1400 de suflete.

Poporul a ascultat cu încordată atențiune predicile frumoase și pline de instrucțiuni și exemple din viața de toate zilele.

S'a înființat „Reuniunea Mariană” cu 62 membri și membre. S'a binecuvântat „Crucea Misionarilor” dăruită de credinciosul parohiei: Vasile Miciș alai Nuș și o evanghelie misionar de frumoasă, dăruită sf. biserici în preț de 2500 Lei de câtră văd. lui Ioan Brândușan născ. Pop. Floare. S'au mai binecuvântat de misionar și site lucruri de preț dăruite de credincioși spre înfrumusețarea sf. biserici. Preoți ajutători la mărturisiri au fost: Simion Pop, parohul local, Vasile Băricea, Vasile Marlaș și Emanuil Chira.

În Eparhia Maramureșului vom forma preoții și credincioșii Eparhiei un z'd paternic la țara Arhiepiscopului nostru iubit, pentru a ne apăra biserică și Eparhia unită română de toate atacurile și uneltirile vrășmașilor ce ne împresoară!

Correspondent

Din Comloșul Bănățean

O faptă vrednică de laudă

Fruntașul credincios Toma Ciolac din parohia română unită Comloșul Bănățean îl marise — în anul 1932 cu o atât de frumoasă moarte creștinească, cum s'a scris în iubită noastră „Unirea Poporului” nr. 34 din 1932 — unicul fiu Gheorghe, în etate de 22 ani, pe care îl mai avea în viață. Acest băiat a răbdând cumplitele dureri de trei zile, ale boalei „tetanosului” (invențare de sânge) cu acea lărie, pe care-o vedem numai în viețile sfârșitor; căci rugăciunea n'a încetat pe buzele sale în acele trei zile de boală, ba îl îndemna pe toți cari veneau să-l cerceteze, ca să se roage împreună cu dânsul. De două ori s'a spovedit, primind cu cea mai mare evlavie sf. Cuminecătură, în ceasul morții iarăși s'a dat dealegere de păcate. Pe îndurerașii părinți, cari îi vedeau sfârșitul, îi ruga să nu-l plângă pe el, ci să se ferească de păcat, spunându-le, că păcatul e cel mai mare rău.

Gândindu-se adeseori la înțelesul acestor cuvinte, la deșertăciunea lumii și la facerea mântuirii, numitul credincios a făcut acum de curând o frumoasă faptă creștinească: A dăruit bisericii noastre șase jugăre pământ arător, de prima calitate, care după prețul de aici valorează azi aproape 400.000 (patru sute mii) Lei, ca fundațiune liturgică pentru sufletul său, al soției sale Maria născ. Polverejan, al copiilor și al părinților săi.

Fiind acum aprobată — de Episcopia

noastră de Lugoj — această fundațiune, care e o mare binefacere și pentru biserică din Comloș, subsemnatul am crezut de bine ca fapta aceasta să o public și în gazetă, pe de-o parte pentru a-i aduce donatorului și pe această cale cele mai sincere mulțumiri, pe de altă parte ca să fie un îndemn și pentru alți creștini de a se îngriji de mântuirea sufletului, care „e mai scump decât toată lumea”, căci zice Hristos Domnul: „Ce va folosi omului de-ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?”

Pr. Gheorghe Medoia
protopop — paroh român unit

Cine era de vină?

Dacă vom cerceta cu sinceritate pe slujbașii mici de ieri, cari trăiesc cu noi pe sate, cum se purtau în România-Mare, va trebui să recunoaștem că mulți nu erau la înălțimea chemării lor. Că rânduiala, cinstea, dreptatea se strică începând de jos, de la conducerea satelor. Așa că de aceste stricăciuni nu puteam invinui nici guvernul, nici pe cei mari, ci pe noi înșine și pe rudeniile noastre.

De bună seamă în fiecare sat mulțimea cea mare a oamenilor e de omenie, dreapți, cinștiți. Ce ușor ne-ar fi fost ca în fruntea comunelor să alegem numai oameni de frunte, cunoscuți pentru înțelepciunea, cinstea și hărnicia lor!

Vina noastră era că nu am ales, de cele mai multe ori dintre aceștia! Sătenii noștri nu au mai ales pe fruntașii lor după vrednicie, ci după tabăra politică de partid în care erau. Oamenii se luptau și-și dădeau voturile la alegeri nu ca să birue cel mai bun, ci ca să învingă partidul lor. S'au împărțit în tabere politice, și nu s'au mai gândit la floarea satului, s'o pună la primărie.

Așa au ajuns mulți nechemăși în fruntea comunelor noastre. Aceia cari au făcut larmă mai mare, cari au dat băutură sau au terorizat cu amenințări și bătăi.

În chipul acesta, dela multe primării în zadar s'a așteptat să-și facă datoria, să fie adevărații părinți ai satului.

Ne plângeam mereu că cei mari calcă legea! Dar, sub ochii noștri o călcau și cei mici, cari nu erau domni streini, ci părinții, frații ori copiii noștri.

Câte consilii comunale și câți primari nu au fost pe întinsul României Mari, cari ajungând în fruntea satului, au crezut că nu au nici o îndatorire, nici o răspundere, afară de câștigul lor, al neamurilor și al prietenilor, cari i-au cocoșat la loc de conducere!

Câte mizerii, câte rele, câte ne-mulțumiri și pagube nu au urmat de-aici pentru țara și poporul nostru! Câte pări nu s'au ridicat la cei mari, câtă învrăjbire nu s'a făcut între oameni!

Iată cum, în loc să punem mereu toată vina pe slujbașii cei mari, ar trebui să recunoaștem că am fost noi înșine vinovați de multe rele ce ne-au bântuit.

Intr'un Stat cu cetățeni conștienți nime nu pune, și nu se va pune, în fruntea comunelor, dacă nu e de convingerea că poate împlini cu sfințenie slujba cutare.

Datini și credințe de Paști

Suntem un popor de credințe și datini. La toate întâmplările mari din viață, la sărbători și praznice, neamul nostru și-a avut datinile. Ele i-au îndulcit amarul lung al zilelor. Din tată în fiu ne-au fost trecute de-alungul veacurilor ca o moștenire scumpă și sfântă pe care trebuie să o păstrăm, căci în ele se află ceva din însuși sufletul neamului nostru.

O mulțime de datini și credințe sunt și la marele praznic al Învierii Domnului.

Dăm aici numai câteva din ele.

În ziua de Paști, în unele părți, e obiceiul ca îndată după liturghie, înainte de datul paștilor, să întrebe preotul, că cine vrea să înceapă paștile (să ia el mai întâi paști). Acela care se anunță, pentru această întâietate dă preotului un miel, »mielul paștilor«, pe care de regulă îl are la îndemână și atunci îi și dă drumul în biserică. În unele sate (Sâncel) acest miel îl dă acela care dă și Paștile. El îl aduce la biserică și-i dă drumul în altar, încă dela începutul sf. liturghiei. »Mielul paștilor« îl mănâncă apoi preotul, cantorii și omul care l-a dat. Prin aceasta se închipuie »mielul cel nevinovat«.

În satele din jurul Bradului și în unele sate de pe Mureș (Noșlac), în ziua de Paști, feciorii iau toaca și o înconjură toată cu ouă roșii. Toaca este apoi bine păzită de feciori în cimitir toată noaptea și cine poate s'o fure, fără să fie simțit de ei, capătă cinste acele ouă și două vedre de vin. Dacă însă este prins, atunci dă el feciorilor atâtea ouă și două vedre de vin.

Prin multe părți este foarte răspândit obiceiul udatului cu apă, a doua zi de Paști. Feciorii cu găleți și cu șustare trec pe la toate fetele din sat și le udă bine. Se întâlnesc apoi cu toții la fântână în sat, se împart în două partide și se udă unii pe alții bine, de se fac tot apă.

Sunt obișnuite apoi petrecerile și jocurile anume pregătite, pomenile pentru morți și ospetele bogate.

În ziua de Paști e credința că nu-i bine să dormi, căci vine diavolul și-ți fură paștile, și dacă ai oi cu lapte, de câte ori mergi după brânză la stână, plouă. Cine moare în ziua de Paști, merge în rai. În dimineața de Paști e datina ca toți ai casei să se spele cu apă, în care a fost pus un ou roșu, un inel de aur ori un ban de aur, ca să fie sănătoși tot anul, roșii ca oul și să nu se prindă boalele de ei, cum nu se prinde rugina de aur.

De-aceea trebile publice în alte țări sunt mai bine conduse decât la noi. Din vrednicia oamenilor.

De acuma, din mila și bunătatea înțeleptului nostru Rege, s'au schimbat toate acestea. În fruntea comunelor avem oamenii cei mai de cinste, tot asemenea și în fruntea orașelor. Slujbașii vechi și ticăloși sunt duși la răcoare și începe a se face rânduială și la noi.

Pe Maiestatea Sa Regele să ni-l țină Dumnezeu la mulți ani, ca să ne poată stăpâni cu înțelepciune!

(Dela „Astra”).

Cețiți „UNIREA POPORULUI”

Legionarii se mișcă din nou — O nouă rânduială pentru ziare — Legea pentru apărarea ordinii — Situația Italianilor în Abisinia — Anglia recunoaște stăpânirea Italiei în această țară. Ce se mai petrece în Rusia — Luptele din Spania și China

Descoperiri în legătură cu partidul „Totul pentru țară”

În vremea din urmă poliția și jandarmeria a aflat la unii membri ai partidului „Totul pentru țară”, mult material de propagandă, arme și munițiuni. În urma acestei descoperiri în seara zilei de 16 Aprilie s'au făcut noi cercetări pe la toți conducătorii acestei organizații.

Toți aceia, cari au fost aflați vinovați, vor fi trași în judecată. La acest proces mareșalul Averescu încă a cerut să fie martor.

O nouă lege pentru ziare

Guvernul a dat săptămâna trecută un decret-lege, care cuprinde noi rânduieli pentru ziare.

Pe lângă fiecare tribunal se înființează un registru al tuturor publicațiilor din țară. Înscrisura în aceste registre se va face numai după ce s'au respectat întru toate dispozițiile legii.

Oei cari scot gazete în țară, sau proprietarii lor, trebuie să fie cu toții Români, deasemenea Român trebuie să fie și directorul ori redactorul responsabil al oricărei publicații.

Gazetele pe viitor sunt obligate să țină registre, la fel cu comercianții, în cari să se facă arătarea exactă a venitelor și cheltuielilor.

Le este strict oprit a primi bani în afară de abonamente și anunțuri.

Deasemenea se oprește pe viitor împărțirea de fonduri secrete de ale statului, județelor și comunelor pe seama publicațiilor.

Acia cari primesc bani dela străini sunt considerați ca mituiți și se pedepsesc. Publicațiile străine pot fi suspendate.

La căile ferate se cere din nou limba română

Conducerea căilor ferate a dat nu de mult un ordin prin care oprește pe viitor ca funcționarii în timpul serviciului să mai vorbească altă limbă de cât cea românească, atât între ei cât și cu lumea. Oei cari nu se vor supune, vor fi trimiși în judecată și dați afară din serviciu. Poate că așa și aceia, cari în vreme de douăzeci de ani n'au vrut să învețe limba română, vor fi siliți să o învețe și vorbească. S'au dus vremurile de demult, când nici un bilet nu se da în limba românească.

Legea pentru apărarea ordinii în Stat

Oa să dea țării liniștea și pacea trebuincioasă, guvernul a întocmit o lege nouă pentru apărarea ordinii în

Stat. Legea a și apărut în „Monitorul Oficial” din zilele trecute și cuprinde aspre măsuri împotriva acelor cari ar încerca în vr'o formă oarecare să turbure ordinea.

Astfel este oprită pe viitor răspândirea învățăturilor politice cari urmăresc schimbarea formei de guvernământ a Statului și în general este oprită orice manifestație politică. Sunt oprite apoi toate asociațiile politice precum și participarea la astfel de asociații și gazduirea persoanelor urmărite pentru vr'o vină politică.

Pedeapsa pentru cei cari calcă această lege este închisoarea, amenda în bani și pierderea drepturilor pe mai mulți ani.

Un plan economic românesc.

Gazetele aduc știrea că și la noi, la ministerul Economiei Naționale, se lucrează la întocmirea unui plan economic pe patru sau 5 ani. Lucrările acestui mare plan vor fi dezbătute în Consiliul Superior Economic.

Trotsky cere să fie judecat Stalin

Între foștii tovarăși de odinioară Trotsky și Stalin numai prietenie și dragoste nu-i. Șerpii și fiarele nu pot trăi niciodată laolaltă.

De frica morții Trotsky a fost silit să fugă din Rusia încă de când a venit Stalin la putere. De atunci a trecut mereu din o țară într'alta, dar n'a fost primit nicăieri. Acum se află în Mexico. De acolo cere Societății Națiunilor, să judece activitatea și nelegiuirile lui Stalin. El spune că Stalin a trimis agenți secreți și în Mexico, ca să-l omoare.

Ce se mai petrece în Abisinia

Despre fosta Abisinie aproape că nu se mai vorbește, a intrat de mult în rândul lucrurilor moarte. Italianii au trecut-o prin sabie și foc. Soldații ei au fost puși pe fugă, poporul îngenușiat, iar împăratul detronat și alungat din țara părinților lui. Războiul s'a sfârșit cu biruința Italiei, dar liniștea nu s'a sălășluit încă pe pământul Abisiniei.

Ducele de Aosta, vice-regele acestei țări, în raportul trimis dlui Mussolini, arată că situația este cât se poate de grea pentru Italiani.

Poporul abisinian nu s'a plecat în fața outropitorilor. Stăpânirea italiană se întinde numai până unde merge puterea tunurilor, dincolo stăpânesc tot vechii conducători abisinieni (Rașii).

Coloniștii italieni, cari voiau să așeze în această țară pentru totdeauna sunt descurajați. Abisiniinii se feresc de ei și nu vreau să le vândă nimic. Din cauza acestei situații, capitalii italieni, oricât îi îndeamnă dl Mussolini se feresc de a-și investi capitalul în vr'o întreprindere în această țară.

Stăpânește pretutindena o nesiguranță și revoltă și dacă nu se va sfârși în câteva săptămâni Italianii ar putea să fie alungați din această țară.

Pe de altă parte războiul încetă. Trupele neregulate de abisinieni atacă încă și acuma și luptă pe toate părțile țării.

Recunoașterea stăpânirii italiene în Abisinia

Înțelegerea dintre Anglia și Italia atât de mult trămbățată în ultima vreme a fost în sfârșit încheiată, și lumea mai ușurat. Ca urmare a acestei înțelegeri, Anglia a recunoscut dreptul de stăpânire al Italiei în Abisinia. Italia a schimbat și a declarat că nu urmărește nimic în Spania și-și va retrage înocent pe încetul voluntarii cari luptă acolo.

Se nădăjduiește deasemenea că Franța va recunoaște această stăpânire mai ales că în fruntea ei se află acum guvernul Daladier, care se crede că va relua legăturile cu Italia.

Otto de Habsburg fi dat în judecată

Printul Otto de Habsburg, fost principe moștenitor al tronului Austriei în curând va fi dat în judecată. Cu el vor fi dați toți partizanii lui, toți acei cari mai nădăjduiau în o întoarcere a vremurilor de altă dată și în o reînnoire a fostei case împărătești austriece casa de Habsburg. Prin acest proces se urmărește ca să se taie toate legăturile bănești pe cari vechiul guvern austriac le mai dădea familiei de Habsburg.

Nouii condamnați la moarte în Rusia

În Rusia încă 7 funcționari mari ai republicii tătare au fost osândiți la moarte și omorâți pentru trădare.

Gazetele aduc știrea că au mai fost arestați și alții, tot pentru trădare. Un mareșal și șapte generali. Ei sunt învinuiți că au urzit un complot împotriva lui Stalin și au vrut să-l răstoarne din domnie. Aceștia aveau mulți partizani între ofițeri și soldați. Urmăreau să omoare pe Stalin mareșalul Vorosiloff la marea paradă militară din 1 Mai. Două regimente din Moscova trebuiau să dea în aceeași direcție tacul asupra Kremlinului (palatul lui Stalin). În urma acestor descoperiri poliția bolșevică a luat aspre măsuri pentru păstrarea ordinii și a făcut noi arestări.

O nouă așezare a populației în Rusia

Viața care se desfășoară în Rusia de când a venit bolșevismul, e cu totul alta ca în restul Europei. Și an de acum conducătorii ruși se silesc ca să ferească poporul de orice legături și amestecuri cu popoarele vecine. Îi închid în lanțuri granițelor, ca să nu mai poată cunoaște nimic din viața celorlalte țări și să primească noua formă de viață.

Înainte cu câteva luni au golit complet o fașie de câteva zeci de kilometri dealungul granițelor de către Polonia, mutând pe locuitori înlauntrul țării. S'a crezut mai întâiu că au făcut aceasta pentru a se despărți și mai mult de lume printr'un brâu de pământ nelocuit. Nu aceasta le-a fost însă planul. În aceste locuri au adus populație din adâncurile Rusiei asiatice, triburi de Buri și Mongoli. Aceștia duc și acum o viață ca în vremurile de demult. Se mută cu turmele lor dintr'un loc în altul. Tot avutul li-e îngrămadit în care primitive cu două roți, trase de boi și cămile. Ei nu cunosc nici limba rusească și nici limba poloneză, așa că nu se pot înțelege nici cu Polonezii și nici cu Rușii. Prin acest brâu de popoare guvernul rusesc vrea să se desfacă și mai mult de restul lumii.

Luptele din China

Războiul început cu atâta furie pe pământul Chinei nu va înceta în curând. China e foarte mare și'n ultima vreme a început a se organiza și a bate pe Japonezi. În mai multe locuri au câștigat frumoase biruințe și și-au recucerit pozițiile pierdute.

Lupta pentru cucerirea orașelor Yihien și Tsaoiang, de pe linia Tientsin-Pukeu, continuă cu mare îndârjire. Orașul Yihien este complet încercuit de trupele chineze. Situația celor 10.000 soldați japonezi, cari se află acolo, este foarte grea. În ajutor le-au fost trimise noi trupe.

În acest timp Rusia îngrămădește mereu trupe și munițiuni la granița de Răsărit, ca să sară în ajutorul Chinei, când va vedea că aceasta pierde bătălia. Până acum însă China, oricât a fost bătută, se ține bine. Ea are încă între 2—3 milioane de luptători și alte 8 milioane de tineri sunt instruiți, gata să se arunce și ei în luptă.

Războiul din Spania

Soarta Spaniei bolșevice pare pecetluită. Războiul este aproape de sfârșit. Naționaliștii au înfrânt orice rezistență și au ajuns la mare. Spania bolșevică a fost tăiată în două și toate drumurile de legătură atât pe mare cât și pe uscat ocupate de naționaliști. Luptele cari se dau acum pe toate fronturile sunt cât se poate de crâncene. Înaintarea naționaliștilor se face însă pretutindenea. Bolșevicii încearcă ultima împotrivire în regiunea Tortosei. Aici au îngrămadit trupele luate de pe celelalte fronturi. Din întreg pământul Spaniei generalul Franco are în stăpânire sa 325 mii kilometri pătrați, față de 180.000 mii, cât mai stăpânesc bolșevicii.

„Staline, zilele tale sunt numărâte!” Stalin, stăpânul atotputernic al Rusiei, de o vreme încoace cam tremură. El, care a răpus viața atâtor oameni, nu credem că va scăpa cu bine. De altfel asta i-a prorocit-o de curând un post de radio necunoscut din Rusia. În ziua de 5 April șpecherița dela acel post de radio a spus următoarele: „Staline, zilele tale sunt numărâte! Noi, eliberatorii Rusiei, ne jertfim bucuroși viețile, numai să te putem omorî. Moartea ta va fi mai îngrozitoare decât a tuturor pe cari i-ai omorî!” Poliția secretă din Bolșevicia caută cu zor după acest post de emisiune, dar nu l găsește încă.

Biserica unită în slujba neamului

Săborul protopopilor din Februarie 1697. Condițiile de unire. Moartea năpraznică a lui Teofil. Atanasie Anghel

III

Săborul din Februarie 1697 avu două ședințe. În cea dintâi vlădica Teofil arătă pe larg toate prigoanele calvinilor împotriva bisericii și a poporului românesc. Cum adevărat ungerii calvini dau Românilor cărți bisericești pline de erezii și silesc pe preoți ca din ele să învețe pe credincioși. Obiceiurile românești sunt batjocorite. Preoții și protopopii români, pentru cea mai mică greșală, sau la pără oricărui „șpan sau biris”, sunt bătuti și aruncați prin temniți, fără să aibă unde se plânga, nici de unde cere dreptate. Românii n'au nici loc de biserică nici de îngropare, cu toate că ei poartă toate sarcinile și poverile țării, plătiind cele mai grele biruri.

În ședința a doua se citiră instrucțiunile venite dela Viena. Săborul hotărî să primească unirea cu Roma, dar numai în schimbul a patru condiții, anume:

1. Cele patru puncte le vom păzi întotdeauna, dar mai multe să nu ni-se dea.

2. Preoții români și toți slujbașii bisericii să se bucure de aceleași drepturi și scutiri ca și romano-catolicii.

3. Românii mireni, să fie puși în toate slujbele țării, pentru cari se dovedesc destoinici, ca și mireni din alte confesiuni; iar copiii și tinerii români să fie primiți prin școale, fără deosebire de romano-catolici.

4. Vlădica român să aibă mijloace de trai cuvincioase, ea și vlădica romano-catolic.

Iată cari erau derințele cele mai arzătoare ale strămoșilor noștri: dreptate pentru întreg neamul, slujbe în țară după destoinicie, și mai presus de toate „școală, carte, învățătură, cultură” și vlădica român să nu fie mai pe jos decât cel romano-catolic și decât ceilalți. Să nu zică cineva că strămoșii noștri au fost înșelați sau trași pe sfoară, sau că au primit unirea cu biserica Romei „cu capul în sac” — cum s'ar zice —, fără să știe ce vreau, sau numai pentru folosul câtorva popi și al vlădicului.

S'a alcătuit apoi un „decret”, care e semnat cu data de 21 Martie 1697, în care se înșiră toate hotărârile din a doua ședință a săborului din Februarie. Călugărul Bărâny îl traduce în limba latină, și se trimise împăratului. Rămânea de acum ca împăratul să se înțeleagă cu mitropolitul primat al Ungariei, care pe atunci era cardinalul Leopold Kolonieh din Strigon, ce să facă cu cererile Românilor.

Magnații calvini turbau de mânie pentru această hotărîre a Românilor, știind că de acum i-au scăpat din mână pentru totdeauna, căci Roma nu-i va mai lăsa de batjocura lor. Ba Roma le va face școale, cum a făcut tuturor neamurilor cari au primit credința ei. Românii de acum nu vor mai fi singuri în lume, ei vor avea cui se plânga, când li-se vor face nedreptăți, și ca „națiune catolică” vor putea cere drepturi civile și naționale.

Vlădica Teofil nu mai apucă însă răspunsul dela Viena, căci în același an (1697) fu aflat în chiliea lui sugrumat și cu capul învelit într'un cejoc, ca aș nu poată striga, sau și dacă ar striga să nu se audă. Tălhăria aceasta a fost pusă la cale de către magnații calvini, cari — cu bani — își aflară unelte printre români, și poate chiar printre curtenii lui, cari lăsară ușile deschise ca să poată intra ucigașul la ei. Unii zic că această unealtă ticăloasă ar fi fost unul Nicolae, care fusese protopop în Hunedoara, dar pentru faptele sale cele netrebnice și nelegiuite a fost degradat de către Vlădica, iar el de mânie a trecut de partea calvinilor și și-a pus în gând să-și

răzbune. Acestuia i'ar fi dat ungerii calvini bani mulți, ca să șteargă pe Teofil din lumea aceasta.

Teofil a murit, dar dorința lui și a neamului a rămas în protopopii săi, cari nu se mai gândeau decât la libertatea din jugul calvinilor și la unirea cu sfânta Maică biserică a „maicii” Roma cea veche.

Atanasie Anghel.

După moartea lui Teofil, calvinii se gândiră îndată că, deodată cu el, să îngroape și gândurile și dorințele de unire cu Roma ale Românilor. Căutară cu grije ca în locul lui să pună cât mai curând un om de-al lor, care să nu mai aibă gândurile lui Teofil, și cu care să poată ei face iarăși ce vor vrea.

Își puseră ochii pe tinărul călugăr Anghel Popa, fiul preotului din Ciugudul Albei Iulia, cu numele de „Atanasie”, și care pe vremea aceea învăța gramatica ungurească prin școala calvinească de acolo. Era de vreo 30 de ani, și era hirotonit de preot de vreo zece ani.

În fruntea magnaților ungerii calvini, cari pe atunci alegeau pe vlădica Românilor, erau grozii Bethlen, Nalaczi și Keresztesi, cari și intrară cu Atanasie în tocmeală, ca să primească toate punctele cari le-au fost primit mai înainte, vlădicii Orest, Simion, Ștefan și Sava Brancovici și să îndepărteze din mîntea clerului și a poporului gândurile lui Teofil de unire cu „papistașii”.

Atanasie ar fi vrut să fie vlădică, și ademenit de vorbele lor primi; dar nu vru să-l primească mitropolitul Teodosie dela București — care pe atunci hirotonea pe episcopii ardeleni — precum nici vedă Constantin Brâncoveanu, căci — ziceau ei —, Atanasie e prea tinăr, și apoi se aude că ar avea purtări necuvioase, că i-ar plăcea să bea și să-și petreacă cu muzică nopți de-a rândul.

Grozii ungeri știură ce să facă. Pe atunci trăia la Brașov un grec cu numele Teodor Dindar, care ținea legături între vodă Brâncoveanu și împăratul Leopold. Pe acesta trimiseră lui Brâncoveanu 300 de galbini, iar mitropolitului Teodosie 200, mai făgăduindu-i 80 de taleri dacă va hirotoni pe Atanasie ca vlădică al Românilor ardeleni. După primirea acestor sume — cari pe atunci erau foarte mari —, atât Brâncoveanu cât și Teodosie aflară că Atanasie are purtări destul de cuvicioase, și că nici nu e prea tinăr, și așa în luna Ianuarie 1698 îl hirotoniră întru vlădică.

La hirotonirea lui Atanasie era de față și patriarhul Dositei din Ierusalim, care îi și dăde câteva porunci, ca anume de aci înainte să „se nevoiască ca slujba bisericii să se facă în limba slavonească, iară nu românește sau în alt chip, căci limba românească e puțină și îngustă...”

Atanasie fuse până aici prieten al ungerilor, sau cel puțin aceia credeau că le este prieten, dar el tot Român era, și îi fu cam ciudă pe grecul dela Ierusalim care venea să-i poruncească să facă slujba în limba slavonească, cum poporul nu mai înțelegea, căci în Ardeal, mai bine de o sută de ani, slujba se făcea în românește. Nu zise nimic însă, ci veni acasă.

Dar acum trebuia și întărit. Ungurii calvini nu mai aveau putere să l întărească, căci țara era în mâinile împăratului, iar el cu împăratul până atunci nu avuse nici o legătură. Adună deci și el un săbor din protopopi, ca să se sfătuiască ce să facă; dar protopopii într'un glas îi răspuseră că ei vreau să se unească cu biserica Romei.

Ungurii rămaseră ca opăriți, precum și Teodosie dela București, și vodă Brâncoveanu. Atanasie însă știa una și bună — Că mântuirea neamului românesc nu poate să vină nici din dragostea calvinilor, nici a grecilor dela Ierusalim, nici cumpărată cu bani dela Brâncoveanu și Teodosie, ci numai prin unire cu sfânta Maică biserică a Romei celei vechi —. Romani suntem cu trupul, Romani trebuie să fim și cu sufletul.

N. Lupu.

Câte și ce reviste și ziare ne trebuie

Revista „Decalogul“ dela București, revistă scrisă atât de bine de tinerii noștri universitari, scrie în Nr. 70 din 9 Aprilie 1938 articolul: „O circulară en tâlc“, în care arată, ce reviste și ziare ni-ar trebui nouă Românilor uniți.

Să ni-se dea voie ca și noi, cari de 20 de ani facem gazetărie, să ne spunem părerea în privința aceasta.

Noi credem că ceea ce se propune în acel articol e din cale afară prea mult: 5 organe oficiale bisericesti diecezane, 1 revistă pentru preoțime („Cuvântul Adevărului“), 1 revistă pentru intelectuali („Cultura Creștină“), una revistă pentru popor („Inima lui Isus“), 4 organe oficiale pentru cele 4 asociații generale existente, 1 săptămânal pentru cărturari („Unirea“), 1 săptămânal pentru popor („Unirea Poporului“), 1 cotidian (ziar ce apare zilnic) pentru cărturari și 1 agenție de presă la București.

Ar urma deci să se mai înființeze, pe lângă acelea pe cari le avem, 1 foaie diecezană la Blaj, 1 cotidian la București, 1 agenție de presă la București.

Să ni-se dea voie a fi cu totul de altă părere, ca unii cari de 20 de ani facem „Unirea Poporului“ și cunoaștem bine publicul nostru cititor.

Suntem cu totul 1.350.000 de greco-catolici sau uniți, între cari cam 2000 de preoți. Avem 15 reviste și ziare. Afară de organele oficiale ale diecezelor, cari trăiesc din poruncă, toate celelalte ziare și reviste trag de moarte. Vă rog să mă credeți pe cuvânt, trag de moarte. Faptul că n-au murit încă, este a se mulțumi redactorilor, cari nu primesc nici o remunerație, și tipografilor, cari le creditează până la o vreme oarecare. Atât preoții, cât și mireni și poporul nostru sunt răi platnici. Dacă nu ne credeți, rugați pe susținătorii acestor gazete și ziare să fie sinceri și să vă spună adevărul fără perdea.

E cu totul altfel la catolicii unguri din Ardeal. Aceștia jertfesc din greu pentru ziarele și revistele lor. Scriitorul acestor șire a fost personal aproape la fiecare redacție și administrație de a lor și s'a interesat. Să nu ni-se ia în nume de rău dacă spunem adevărul și în privința aceasta: catolicii unguri sunt mult mai disciplinați decât noi și știu prețui mult mai altfel decât noi binefacerea presei bune.

Ei bine, astfel stând lucrurile, credem că ar fi mult mai bine, să se reducă numărul gazetelor și revistelor noastre la 4 (patru): 1. Un ziar săptămânal ori, hai să zicem, care să apară chiar și de 2—3 ori la săptămână, în cazul bineînțeles dacă estitorii își vor ști face datoria față de el. În acest ziar să se publice, la partea oficială, toate cercelările celor 5 Ordinariate ale noastre. Viața acestui ziar ar fi aproape asigurată prin taxele oficiale ce le-ar plăti cele aproape 1800 de parohii. 2. O revistă pentru preoți 3. O revistă pentru mireni și 4. Un săptămânal pentru popor, în felul „Unirii Poporului“.

Atât și nimic mai mult.

Acestea patru să fie însă foarte bine redactate și apariția lor perfect asigurată, ca să nu se sbată cu mizeria. În jurul lor să se adune toți scriitorii noștri, ca acelea să poată fi cetite de oricine. În aceste 4 organe să-și publice tot ce au de publicat și asociațiile noastre numeroase, ca „Agru“-1, Asociațiile preoților adoratori și celelalte.

În ceea ce privește multăgitata chestiune a cotidianului, noi suntem de părerea că acel ziar noi catolicii din România nu suntem în stare să-l susținem. Numai tiparul și hârtia acelui ziar ar costa la an peste 2.000.000 Lei; unde e apoi evar-tirul, luminatul, încălzitul, redacția, administrația, penta? Toate laolaltă, presupunând că ar apărea

la București, în cel mult 4 pagini mari, ar costa cel puțin 5—6 milioane Lei.

De unde se vor încasa însă aceste 5—6 milioane? Iar un ziar, care apare în 4 pagini, ce numără între multele ziare bucureștene cari apar regulat în 12—16 pagini?

Atunci, când vom fi în stare să scoatem și noi un ziar cel puțin ca „Universul“, atunci da, credem și noi că ne vom putea impune; până atunci însă, să încercăm a ne plasa articolii în marile ziare-bucureștene, chiar cheltuind câteva sute de mii pentru această plasare.

Tot ceea ce am spus aici, am spus bazați pe cele pățite în cei 20 de ani de trai ai „Unirii Poporului“. Cine nu ne crede, să vină, să-i arătăm cărțile noastre și se va convinge de adevărata spuzelor noastre. **Iullu Maior**

Pentru ce se binecuvântă la Paști cărnurile, cașul și ouăle

În ziua de Paști, îndată după sf. liturghie, e datina să se binecuvinteze cărnurile, cașul și ouă.

Pentru ce?

Creștinii cel vechi — ca și unii, dar mai puțin, dintre creștinii de astăzi — țineau cu toții postul mare, adică 40 de zile ajunau, nemâncând decât odată în zi, dar și atunci mâncări de post, fără de unsoare și fără lapte. Numai în sâmbetele și duminicile din postul mare mâncau de trei ori la zi, tot de post însă.

E foarte împede lucru că în ziua de Paști, când puteau mânca de dulce, ei cereau binecuvântarea bisericii asupra acestor mâncări, ca să nu se îmbolnăvească. De aceea a venit biserica și a binecuvântat toate mâncările de dulce.

Îată și frumoasele rugăciuni pe cari le rostește preotul cu acest prilej:

„Cantă, Doamne Isuse Christoase, spre mâncările de carne și le sfințește, precum ai sfințit mielul ce ți-l-a adus credinciosul Avram și berbecule ce ți-l-a oferit Avel spre jertfă; precum și vițelul cel gras care ai poruncit de l-au junghiat fiulul tău celui răscit și iarăși întors la tine: ca, precum acela s'a învrednicit a se îndulci din darul tău, așa și noi să ne îndulcim din cele sfințite și binecuvântate de tine, spre hrană nouă tuturor. Că tu ești nutremântul cel adevărat și dătătorul bunătăților și fie mărirea înălțăm, Tatălui și Fiului și sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor“.

Asupra cașului și ouălor preotul rostește următoarea rugăciune:

„Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru, ziditorule și făcătorule a toate, binecuvintează cașul acesta și împrenă cu el și ouăle, și pe noi într-o bunătațe ta ne păzește: ca acei ce vor gusta dintr'însele să se umple de darurile tale cele cu prisosință date, și de negrăită bunătațe ta. Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a sfântului Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor“.

Acest obicei frumos, care se practică atât în Răsărit cât și în Apus, să nu-l lăsam, că este atât de frumos și de minunat, și are o însemnătate atât de măreață.

Descoperiri vechi. Săpăturile făcute în câmpia Manteniei pentru Muzeul din București, au scos la iveală rămășițele unei vieți de mult apusă, despre care istoria noastră nu știe nimic. E vorba de urmele vieții unor popoare vechi cari au trăit cu mii de ani în urmă pe aceste meleaguri. Ele se pricepeau la lucrul aramel și trăiau din negoțul metalelor.

Ouăle roșii

— De ce se înroșesc ouă la Paști —

Paști fără de ouă roșii pare că nu s'ar putea închipui, atâta este înrădăcinată această datină în viața popoarelor creștine. De când au început oamenii ouă, e greu să spui, ca acest frumos obicei este foarte vechi. Originea lui se pierde în negura vremilor. În legătură cu el s'au născut însă o mulțime de povestiri, cari toate caută să spună că de când anume se înroșesc ouă.

Dăm aici numai câteva din aceste frumoase povestiri:

Era în vremea când Hristos a plecat timit pentru oameni. După ce a fost batjocorit și batut de Jidovi, aceștia l-au dus la Pilat, ca să-l judece. Atunci guvernatorul roman l-a cercetat îndelung, dar vină n'a aflat în El. Pe fața chinuită a osânditului nu se citea decât o nesfârșită bunătate și dragoste de oameni. Nu era un tâlhar. El nu putea fi învinuit de nici o vină. Nu era niciun răzvrătit de noroadă, care în fruntea oștelor înarmate să întemeieze o puternică împărăție pământescă. Era un visător cu o împărăție într-o altă lume, care nu avea nimic de a face cu împărăția romană. Și lui Pilat i-a făcut m-lă de El. Vedeți că numai din ură l-au dat la moarte și voia să-l scape. Auzind aceasta Evreii, au cerut din nou capul lui Isus. Pilat și-a întins atunci mâinile asupra Lui, zicând: „dă-vreți să uicideți un om nevinovat, pe cel să cadă asupra voastră“.

Urlete grozave se auziră din piepturile mulțimii setoase de sânge și o ploaie de pietri căzu asupra capului lui Isus. Dar toate pietrele se prefăcură în ouă roșii. De atunci, în amintirea acestei minuni și a sângelui vărsat, creștinii înroșesc cu toții ouă la Paști.

O altă povestire spune că după învierea Mântuitorului, o preocupare care nu voia să creadă nici cum în înviere, vindea ouă în Ierusalim. Un trecător îi strigă vesel „Hristos a înviat!“ — „Va mai învia Hristos, răspunde preocupată, când s'or prefăce toate ouăle astea din albe în roșii“. Și minunea se împlinse. Toate ouăle din coșarcă se prefăcură din albe în roșii. De atunci, zice creștinii, a rămas datina, ca de Paști să se înroșească ouă, iar oamenii să se salute „Hristos a înviat!“

Iar o altă povestire spune, că în timpul pătimirii lui Hristos, Maica Domnului a adus o coșarcă de ouă s'o dăruiească aceluia cari îi chinuiau fiul, rugându-i să le fie milă de suferințele lui. Aceia răsăriră însă și îl chinură și mai tare. Atunci sfânta Maică punse coșarca de ouă alături de cruce și începu a plânge cu hohet. Din rânile Răstignitului a curs sânge mult în coșarcă cu ouă. Unele din ele se făcură roșii ca sângele vărsat, altele fiind numai stropite se impestriră. Mântuitorul, văzând cum se înroșiseră ouăle, a zis către cei de față: „De acuma înainte să faceți și voi de Paști, ouă roșii și împiestrițate ca să vă aduceți aminte de răstignirea mea“.

Tâlharul din dreapta

Și dacă au venit la locul ce se chiamă Golgota, l-au răstignit; și împreună cu el pe doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga. (Luca, 23, 33).

Au trecut mai bine de 19 veacuri de când lumea creștină citește, cu evlavie sau ascultă cu luare aminte și cu inima înfrântă de durere și de milă, istoria jalnicei și groaznicei întâmplări de pe Golgotha. Fiul lui Dumnezeu, care s'a pogorit din cer ca să caute pe oaia cea pierdută și să o ducă la pășunea cea bună care i-s'a gătit din partea lui Dumnezeu; El care numai bine a știut face, a fost tras înaintea judecătorilor nedreptății și osândit la moarte, la moartea crucii ca cel mai de rând făcător de rele, ca cel din urmă bandit. Și pentruca batjocura să fie și mai mare, l-au răstignit între doi tâlhari, între doi oameni obișnuți de mult să trăiască din munca altuia, doi oameni cari pentru niște bani erau în stare să stingă viața și să curme zilele oricui. Oameni înfiorători, cari de multă vreme insuflară groază trecătorilor, călătorilor, bogaților și acelor cari s'au rătăcit prin păduri sau pe drumuri necunoscute. Mănilor lor erau deprinse cu sugrumarea, cuțitele lor erau dornice de sânge, sufletele lor negre și întunecate, iar inima lor sălbătăcită ca a tigrlui și a hienei. Aceștia erau tovarășii de suferință ai Mântuitorului în cele din urmă ceasuri ale vieții sale pe acest pământ.

— Cu cei fărădelege a fost socotit. —

Mai marii Jidovilor se bucurau de această batjocură, și cu plăcere răspundeau streinilor cari întrebau: cine sunt cei trei răstigniți și care e vina lor? — Ia niște făcători de rele, niște tâlhari, ucigași de drumul mare.

Sfânta Evanghelie ne spune că unul dintre acei tâlhari, anume cel răstignit la stânga lui Isus, începu a-l batjocori și el împreună cu cei de jos, pe când tovarășul său răstignit în dreapta lui Isus doar câte un geamăt mai scotea, care era semnul durerilor sale. El nu zicea nimic, ci poate se gândea la faptele și nelegiuirile sale, la familia sa, la părinți, soție sau copii — dacă va fi avut sau li vor mai fi trăit, — și aștepta ca durerile să i-se îmulțescă din clipă 'n clipă, până când îl vor copleși de tot, până când firul vieții i-se va rupe, și sufletul se va despărți de trup. Atunci — parcă vedea cum cei din jur vor ofta ușurați și vor murmura între ei: — a murit tâlharul. Spaima și groaza oamenilor cinstiți. Hiena nesăturată de sânge, ticălosul care a stins atâtea vieți omenești, fiorosul bandit a murit în sfârșit și el. Și a luat răsplata dreaptă a faptelor lui.

Trupul știa că va fi aruncat în groapa săpată aproape, și împreună cu al tovarășului său răstignit la stânga Profetului din Nazaret, va fi ars în var nestins, și apoi astupat cu pământ împreună cu instrumentele chinurilor.

Osânditul din mijloc asculta batjocurile cari se vărsau cu nemilostivire asupra lui, dar fața lui nu se încrunta de mânie. Fruntea lui era senină, deși era acoperită cu sânge închegat, și de și — împotriva tuturor legilor — purta încă dureroasa cunună de spini. Doar într'un târziu deschise și el gura; dar nu ca să blasteme, nici să se desvinovățească, ci cu un glas mai dulce decât cerul îngerilor, zise: — Părinte iartă-le, că nu știu ce fac.

Dar osânditul din stânga nu înceta cu batjocurile față de blândul și milostivul răstignit din mijloc, care parcă își uitase de durerile lui, și se gândea numai la sufletele acelor cari îi făceau nedreptate batjocorindu-l. Știa ce ar fi vrednici neampăcării săi dușmani, dar el îi ierta, și ruga și pe Părintele său cel ceros să-i ierte — că nu știu ce fac.

Tâlharul impietrit în fapte și gânduri rele

nu se înduioșă de atâtea blândete și de atâtea bunătațe, care întrecea orice fire omenească. El batjocorea mereu: — Așa, așa, dacă într'adevăr ești fiul lui Dumnezeu precum te laudai înaintea arhierilor, coboară-te de pe cruce, și ne coboară și pe noi, ca să ne mai vedem încă odată liberi prin codri și prin pustietăți. Să pândim pe dușmanii noștri la margine de drum și la încrucișeri de căi, să facem cu ei cum fac ei acum cu noi. Coboară-te de pe cruce, dacă ești într'adevăr ceea ce te laudai, fiule al lui Dumnezeu.

Răstignitul din dreapta lui Isus nu mai putea răbda. Tot sângele ce biată mai avea, i-se urcă în cap. Inima părea că vrea să i iese din piept cu stomac cu tot. O amărăciune îi cuprinsese toată ființa, și cu glas dogenitor zise tovarășului: — Nu te temi tu de Dumnezeu că în aceeași osândă ești? Noi după dreptate primim răsplata faptelor noastre; dar acesta care între noi suferă cu atâtea blândete și iartă pe nedreptii săi ucigași, n'a făcut decât bine, și totuși vezi cu câtă răbdare și blândete își bea paharul amărăciunilor, pe care și tu vrei să i-l mai amărăști. Mai bine te-ai căi de faptele tale, căci preste un ceas sau două vei fi înaintea dreptului Judecător. Aruncând apoi o privire rugătoare spre Isus, îi zice cu lacrimile în ochi; — Adu-ți aminte de mine Doamne, când vei veni întru împărăția ta. —

Răstignitul cel blând cunoștea inima înfrântă și zmerită a tovarășului său de chinuri din dreapta, și nu-l lăsă nemângăiat — precum pe nimenea n'a lăsat și nici nu va lăsa niciodată dacă omul se îndreaptă spre el cu credință și cu iubire și cu glasul binevoitor și dulce îi zise: — Adevăr zic ție, încă astăzi, împreună cu mine vei fi în rai. —

Fericit osândit, care cu zmerenia și bunătațea inimii tale în ceasul morții ai devenit tovarăș de biruință al Fiului lui Dumnezeu. Clipele de chinuri câte mai ai, vor trece, iar tu fericit tâlhar, prin mărturisirea sinceră și nevicleană a inimii și a buzelor tale, ai câștigat fericirea veșnică.

În decursul veacurilor lumea creștină s'a întrebat de atâtea ori: — Cine a fost acest tâlhar norocos, care a câștigat raiul în ceasul morții? —

O istorie veche, păstrată din gură 'n gură și din neam în neam, ne spune că se numea „Dismah“, iar pe tovarășul său cel nepocăit îl chema „Ghestah“. Amândoi au fost osândiți pentru mai multe emoruri. Cel din stânga a fost tâlhar într'adevăr. Ucidea pentru ca să jefuiască și să trăiască fără muncă. Dismah însă, numai dintr'o întâmplare nenorocită a ajuns tâlhar. Iată ce ne spune povestea veche despre el:

Era flăcău isteț și harnic, și din părinți cinstiți, păstori din munții Hebronului. Era voinic, curajos și vânos, și luase și el meseria tatălui său, adecă era păstor de oi. De turma lui nu cutezau să se apropie „șacalii“ (un fel de vulpi mari, dar mai rele și mai sălbatice decât lupii) căci praștia și băta lui Dismah dedeau fără greș. El își petrecea, cântând psalmi în jurul dragilor sale oițe, și neiedată nu s'ar fi gândit să ajungă tâlhar și ucigaș de oameni, căci pe cât era de voinic și de înfricoșat față de fiarele sălbatice, pe atâtea era de duios și moale la inimă față de cel sărac și neputincios.

Într'o zi, pe când turma îi păștea în liniște, iar câinii îi erau îndepărtați de ea ca să-și mai afle ceva hrană, aude dintr'un tufiș un țipet jalnic și dureros. Un strigăt după ajutor, apoi un glas înăbușit, și iară un țipet. Aleargă acolo și vede doi soldați, în ale căror mâni se zbătea o fetiță ca de 14—15, ani încercând să scape și strigând mereu după ajutor, cu toate că ei încercară să-i astupe gura. Fetița se zbătea cu un curaj de leonică, se zvârcolea și se smucea, și

numai din când în când își mai putea elibera gura ca să dea câte un țipet.

Dismah, văzând această nelegiuire, își uită cu totul de sine. Nu mai era om, ci fiară. Deși nu cunoștea pe fetița și nici nu știa cine sunt aceia cari căutau să o biruiască, se repezi ca un tigrul, și cu o lovitură de ciomag răstoarnă pe unul dintre soldați. Celălalt prinse lancea și-l răni pe păstor la un braț; dar acesta cu o altă lovitură îl culcă și pe el la pământ. Îi ucise pe amândoi.

De acum știa că-l vor căuta și-l vor osândi la moarte, căci pe atunci mare lucru era să ucizi un soldat roman, iar legea o făceau tot Romanii păgâni, iar de un biet păstor cine era să aibă milă?

Îndată își dădu seama de cele ce făcuse, și începu să-i fie frică. Trimise deci vorbă prin fetița scăpată, la ai săi, să vină și să grijească de ei, căci el se teme să mai stea acolo, unde în fiecare clipă pot nimeri alți soldați, cari s'au să-l omoare pe loc, sau să-l închidă în „cetățuia Antonia“, de unde nu mai era altă scăpare decât răstignirea.

A rătăcit el câteva luni prin păduri și pustietăți, mai abătându-se din când în când prin câte un sat pe la cunoscuți, ca să mai capete ceva hrană. Odată chiar îl prinseră cinci soldați, dar el cu ciomagul lui mai doborî trei, apoi fugi.

A fost ucis cinci soldați. Pentru el de acum răstignirea era sigură, dacă vor pune eumva mâna pe el. Vru să meargă undeva departe de stăpânirea Romanilor, dar nu știa unde. Se îndreptă spre ținuturile Idumeilor, pe unde rătăci câțiva ani; dar în sfârșit fu prins și dus în cetățuia „Antonia“ din Ierusalim, unde să aștepte sărbătoarea „azimelor“, ca să fie răstignit, împreună cu banditul cel vestit „Ghestah“.

În inima lui își cunoștea vina, dar totodată și nevinovăția. Știa că a stins cinci vieți omenești, dar știa și aceea, că dacă oamenii răi nu l-ar fi atârnat cu fărădelegile lor, el și-ar fi păscut liniștit oile prin munții Hebronului, și nici nu s'ar fi gândit vre-odată să supere pe cineva, dar să-i iea viața. Despre „Profetul din Nazaret“ auzise multe lucruri frumoase, bune și sfinte; iar acum îl vedea răstignit alături de sine, și încă ducându-și durerile și suferințele cu atâtea răbdare, blândete și bunătațe. Când îl auzi rugându-se pentru cei cari îl batjocureau, prin o lumină cerească îl recunoscu de „Domn“ și „Împărat“; și căindu-se din suflet de toate păcatele sale, pe cari le-a făcut poate din copilărie, după ce muștră pe obraznicul său tovarăș cel impietrit în răutăți, își îndreaptă glasul tânguitor către răbdurial profet: — Adu-ți aminte de mine Doamne când vei veni întru împărăția ta. —

Asta, spun bătrânii, că ar fi fost povestea tâlharului celui din dreapta, căruia i-s'a deschis raiul.

N. Lupu

Îrmosul Paștilor

Ingerul a strigat celei pline de dar: curată Fecioară, bucură-te! Că Fiul tău a înviat a treia și din mormânt, și pe morți i-a ridicat. Popoare, veseliți-vă!

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime: că mărirea Domnului preste tine a strălucit. Saltă acum și te bucură Sioane! Iară tu, curată Născătoare de Dumnezeu veselește-te întru învierea Fiului tău.

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Hristos a înviat!

Dorim tuturor cetitorilor și binevotitorilor acestei gazete sărbători vesele și fericite!

Dela Redacție. Numărul viitor al gazetei va apărea numai după Duminică Tomii. Tipograful nostru sunt și ei creștini și nu ne pot tipări foaia mai curând, cu atât mai ales că ea ar trebui să apară deja marți, a treia zi de sf. Paști, ca să poată ajunge până duminică în mâinile cetitorilor.

Păr. protopop Dăianu de 70 de ani. În ziua de 3 Martie a acestui an păr. protopop Dr. Elie Dăianu a împlinit, în deplină sănătate trupească și sufletească, frumoasa vârstă de 70 de ani. Intemeietor și conducător de ziare și reviste, păr. protopop Dăianu este unul dintre cei mai de seamă ziariști ai bisericii noastre. A fost îndrumător pe vremuri și al mult regretatului nostru Al. Lupeanu. Sf. Sa mănuește și astăzi încă bine condul și scrie tot mereu sprosape în toate revistele și ziarurile noastre. Și „Unirea Poporului” și-a delectat în mai multe rânduri cetitorii cu scrisul frumos și înțelept al S. Sale. El dorim din inimă încă mulți și fericți ani, în deplină putere și viololență!

Pentru plugari. Facem cunoscut cetitorilor noștri, că la Blaj s'a deschis Institutul Național de Credit Agricol. Scopul pe care-l urmărește este ajutorarea plugarilor prin împrumuturi de bani cu dobândă mică de tot (6½ la sută). Împrumuturile se dau pentru cumpărări de sămânță, vite, unelte și pentru cumpărări de pământ. Despre rostul acestui institut am scris pe larg în Nr. 13 al gazetei noastre.

Recolta viilor și pomilor va fi slabă în acest an. Din diferite părți ale țării vin știri că bruma, care a căzut în vremea din urmă a stricat mult viilor și pomilor, îngrindindu-se căpușa (mugurii). Așadar în acest an vom avea o recoltă slabă de vin și poame.

Cum se vor plăti restanțele de dări către Stat. Datoriile către Stat, dinainte de 1 Ianuarie 1932, din taxe și dări, cu dobânzile și majorările făcute, se vor plăti cu 20 la sută numerar, 30 la sută bonuri sau titluri de rentă, iar restul datoriei se șterge. Dările de pe 1932-1933 și 1933-34 se vor plăti cu 20 la sută numerar și 80 la sută bonuri. Dările pe 1934-35, 1935-36 și 1936-37 nu se pot plăti decât în numerar. Amenzile fiscale dinainte de 1 Martie 1934, deasemenea se pot plăti cu bonuri și anume 10 la sută numerar și 20 la sută bonuri sau titluri de rentă.

Un „profesor” cum rar alții. La Liceul comercial din Ploiești a fost până bine de curând profesor un anumit Celsus, care n'are decât 4 clase comerciale, făcute și acelea în 8 ani. Încă înainte de război, în anul 1913, el a fost pus în disponibilitate, și a ajuns funcționar la Administrația Financiară. Ajunge totuși după război controlor financiar în Basarabia, dar face câteva crâncițe și este condamnat la 6 luni închisoare. Și-a făcut apoi

acte false și s'a supus la examenul de capacitate în anul 1924, reușind cel din urmă. A fost numit apoi profesor și pe urmă director al școlii. Profesorii dela liceul comercial l-au pârât, însă tribunalul Buzău l-a achitat. Acuma i-se judecă procesul la tribunalul Ilfov din București. Procesul a fost amânat pentru 27 Mai.

Pățania unui evreu. Dinspre Austria venea mai zilele trecute un autocamion spre Bratislava, oraș de graniță al Cehoslovaciei, pe nemțește numit Pressburg, iar pe ungurește Pozsony. În autocamion ședea un evreu cu mâna dreaptă bandajată, el însuși foarte îndurerat și vâetându-se într'una. Finanțierul dela graniță le-a venit foarte suspect acest evreu cu mâna bandajată. Unul dintre finanțieri atanci, pârându-l-se suspect evreul, a luat un foarfece și a tăiat bandajul. Când colo, mâna perfect sănătoasă, iară în bandaj 60.000 de șilingi austriecei, cam 2 milioane Lei. Bine înțeles că evreul a fost predat pe mâna poliției și acuma își deplânge cu lacrimi adevărate libertatea.

A vândut aceiași cal la 6 oameni. Acum două săptămâni, un tânăr din județul Cluj, care urma să facă armata la călărași cu schimbul, a cumpărat dela Florian Suciu din Cojocna un cal, pe care i-l-a plătit cu suma de 7000 lei. Cum n'avea unde să-l țină, l-a lăsat în seama vechiului stăpân încă 3 zile. În acest timp Florian Suciu, nemulțumit numai cu prețul luat odată pe cal, l-a mai vândut încă la 5 schimbări, încasând dela toți suma de 40.000 lei. Și-a pus apoi banii la chimir și șeaua pe cal și a plecat din comună. În zadar l-au așteptat cei 6 tineri ca să mai vie cu calii, că n'au mai avut de unde-l lua și el au trebuit să se prezinte la armată fără de cal.

O scrisoare care vorbește. Au născocit-o tot Americanii, că doar ei iscodesc toate drăclile de pe lumea asta. Pe o tablă de aluminiu sunt prinse vorbele trimițătorului, cam în așa fel cum se face la plăcile de patfon, și scrisoarea în loc să fie citită „vorbește” ea celor cărora le este adevărată. Aceste scrisori sunt mult folosite în America. Nu sunt scumpe și sunt foarte practice. Cruță timp și pot fi citite și de cei cari nu știu carte și nu văd.

Blândeța față de animale. Președintele consiliului de miniștri a dat o circulară prefectilor din țară, prin care le poruncește să facă cunoscut oamenilor că noul cod penal pedepsește aspru pe acela cari bat, chinuesc animalele sau le încarcă peste măsură. Ar fi bine ca să se pună în aplicare aceste pedepse, ca să nu mai vedem oameni chinându-și vitele și dând cu parul în dobitoacul neștiutor și neputincios.

Interesante născociri ale unor plugari. Poporul nostru este o bogăție de putere și viață. În rândurile lui zac ascunse multe minți ascuțite. Astfel un țaran bănățean, Simeon Balica, a născocit o mașină care seamănă singură. Această mașină a uimit pe toți acela cari au văzut-o și a fost premiată la expoziția din Paris. Un alt plugar din Tievaniul-Mic, Ioan Bălan, a născocit o mașină de bătut coasa, care înlocuiește ciocanul și nicovală. Mașina a fost probată de „Institutul de cercetări agronomice din București” și aflată foarte bună. Ea cruță timp și poate fi mânăuită cu ușurință de ori și cine.

Continentele se plimbă. S'o mai creadă asta cine-o vrea, dar noi nu. Știm doar cu toții că cele cinci părți ale lumii: Europa, Asia, Africa, America și Australia sunt înșepnite acolo unde le-a lăsat Dumnezeu la înce-

putul acestel lumi. Iată însă că un domn profesor Wegener, neamf, vrea să ne clatine și în această credință și să ne dovedască negru pe alb că și ele sunt mișcătoare și umbliare. Adică merg, cam așa cum merg stioarele de ghiață pe ape. Alți învățați l-au sârit repede în cap neamfului și cearcă să arate că n'are dreptate. La urma urmei pentru noi n'are nici o însemnătate că ne ducem cu cățiva metri mai în hâis sau mai în cea, tot acolo ajungem de unde am plecat, pământul fiind rotund ca un ghem.

Un prinț de familie împărătească se însoară cu o învățătoare. Gazeta aduc știrea că arhiducele Albrecht din vechia familie împărătească de Habsburg este hotărât să se însoare cu o învățătoare, Ecaterina Bociksy, pe care a cunoscut-o la o vânătoare într'o comună de pe pusta uugurească. Prințesa și deșteptăciunea fetei l-au plăcut din primul moment și între ei s'a tors repede firul unei dragoste puternice. Familia prințului se opune la această căsătorie, el însă este hotărât să înfrângă orice împotrivire și să se însoare cu aleasa inimii sale.

O găină care a ouat 100 kilograme ouă. Găina aceasta minunată se află în America. În 8 ani de zile ea a ouat nu mai puțin de 1515 ouă. Acestea toate cântăresc, dupăcum a calculat un profesor american chiar 100 kilograme. Comparând-o cu alte găini profesorul american susține că este singura care a ouat la an 240 de ouă. O altă socoteală americană arată că între sutele de mii de găini numai 80 au ouat timpul vieții lor peste o mie de ouă.

Unul care a avut 51 de logodnice. Pare de necrezut și totuși lucrul îi căm poate de adevărat. În vreme de numai câteva luni, francezul Iosif Durand s'a logodit de 51 de ori. Să nu credeți însă că acest amăgitor ar fi vr'un Făt-Frumos după care să mori de dor toate fetele. Din contră el îi bătrân și se spune că destul de urit. Logodnicile și alegera de regulă dintre domnișoarele mai bătrâne, rămase nemăritate și din vâdavele mai bătrâne, dar bogate. Dupăce le păpa toată averea la cărți și în alte jocuri de noroc, își căuta altele. Nu se încurca prea mult într'un loc. Se vede că își făcuse dintr'asta o meserie și îl mergea destul de bine, căci avea ca un adevărat om de afaceri, un ajutor și un secretar. Într'o zi însă i-s'a infundat. Poliția aflat de bănoasa-i meserie și l-a tras în judecată pentru înșelăciune, iar logodnicile nemângălate au rămas să-și plângă banii pierduți și prostia de-a se fi lăsat așa de ușor amăgite.

Un tânăr de 16 ani își omoară părinții cu toporul. Nelegiuții de aceștia cari au stins din sufletul lor orice dragoste și milă față de cei cari le-au dat viață și i-au crescut, tot se mai găesc uneori. Tânărul Ionel Chilom, de 16 ani, din comuna Cetate (județul Dolj) și a omorât într'una din nopțile trecute, cu câteva lovituri de topor, pe tatăl său, iar pe mama sa a rănit-o greu. Sălbaticul fiu și-a pregătit de multă vreme îngrozitoarea faptă. El se credea prigonit de părinții săi și de aceea a căutat să-l ucidă.

Conducătorii bolșevici sunt cu toții milionari. Bolșevicii cam predică apăsător și beau vin. Ei predică împărțirea averilor și egalitatea între oameni. În schimb ei au averi uriașe și trăiesc tot la fel ca și vechii boierii ruși de altădată. Cu prilejul proceselor din ultima vreme s'au descoperit o mulțime de lucruri și apucături urâte din viața lor. Astăzi

s'a aflat că în oficii toți funcționarii iau mită, începând de la cel mai mare până la cel mai mic. Uneori ajungând să încaseze sume uriașe, în timp ce muncitorii sunt plătiți cu leafă de batjocură și lăsați să moară de foame. S'a constatat că toți conducătorii bolșevici ruși sunt milionari. Au pe la toate băncile din străinătate uriașe sume de bani și sunt gata oricând să se care din „raul“ roșu.

Omul va putea să-și prelungească viața. Viața i-s'a parat omului în todeauna prea scurtă și el a căutat pe toate căile să și-o lungască. Încă din vremile de demult avântii și învâțații căutau să descopere un leac care să facă pe om nemuritor. Acest leac însă nu l-a descoperit nimenea până azi. Iată însă că acum un American, doctorul R. X., vine și spune că el îl în stare să lungască firul vieții omenești cu sute de ani. Anume el îl face pe om să cadă într'un somn adânc și lung de zeci de ani, în cursul căreia nu mai îmbătrânește. Apoi omul este trezit, își continuă viața întreruptă, adormit iarăși după câțiva timp, și tot astfel până când ajunge să trăiască sute de ani. Numai că se spune că feacul acesta de adormire a omului nu-i chiar așa de sigur, așa că mai avem de așteptat până oamenii vor atinge vârsta lui Matusalem din Biblie. Stăpânul vieților îl numai Dumnezeu.

A murit din cauză că a fost silit să facă baie. Un bătrân din Mexico, (America) Tomas Ramirez, n'a voit să se spele în freaga lui viață. Ura de moarte apă și săpunul. Când sfârșitul vieții, însă, doctorii l-au vârat cu silită într-o baie. Florul, pe care l-a simțit când trupul lui a ajuns în atingere cu apa din scaldă, a fost așa de puternic că bietul om a și murit din aceasta.

Un dar frumos

O avere în valoare de 1.240.000 Lei, dăruită, de către un vechiu ziarist Sindicatului, Presei Române din Ardeal și Banat

Vechiul ziarist dr. Gh. Stolca, apropiindu-se de sfârșitul zilelor sale, a dăruit Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat moșia sa de 84 jugăre și o casă cu toate clădirile necesare, în valoare totală de 1.240.000 Lei. Această donațiune a făcut-o în urma unei vechi tradiții ardelenice, cu atât mai ales că nu numai D. Sa, ci și fiertata D. Sale soție au lucrat tot la gazete.

În schimb a cerut, să i-se dea lunar câte 3 mil de Lei, să i-se asigure biletul liber pe C. F. R. și să fie înmormântat la Sibiu pe sepele Sindicatului.

Se înțelege că dania i-s'a primit și astfel Sindicatul are o frumoasă moșie la Luna de Jos, la depărtare de 23 km. de Cluj.

Fapta dlui dr. Gh. Stolca este vrednică de toată lauda și va rămâne neștearsă în suflurile ziaristilor și a cetitorilor de gazete.

Către sufletele miloase

Un cititor a cărui dragoste de carte n'o putem îndeajuns lauda, ne scrie că din lipsă de bani este silit să renunțe la foaia pe care o citia cu atâtă drag și care l-a fost un prieten nedespărțit de ani de zile.

Sufletul lui îi mereu însetat și dornic de lumină, înțelege însemnătatea unei gazete bune și creștine, mai ales acum în vremurile turbulente prin care trecem, dar sărăcia nu-l mai lasă să-o aboneze.

Dacă între cititorii se găsește vre-unul care are bani și înțelege durerea acestui suflet, este rugat să-l ajute și să-l aboneze el foaia.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Cum se face comasarea

O lucrare de mare însemnatate pentru plugari este comasarea pământului lor. Oțre ea trebuie să se îndrepteze tot mai mult gândul plugarilor, căci le este numai spre ușurare și folos în munca grea de răsolitori ai brazdilor.

Prin comasare se înțelege schimbarea bucățelilor de pământ din hotarul satului, ale unui proprietar de pământ, prin o singură busată de aceeași valoare ori suprafață, însă mai ușor de lucrat.

La noi sunt încă destule sate, unde plugarii nu au cerut comasarea, ci își au pământul îmbucătățit și împrăștiat în întreg hotarul. Aceasta le este însă numai spre îngreunare și pagubă. Fiind departe una de alta bucățelele de pământ, ei pierd vreme multă pentru a merge de la una la alta, fie la semănat, prășit sau coasă.

Unde mai punem paguba de pe urma rozoarelor pline de fel de fel de buruieni, cari în loc de foloase aduc neștină grâului, tăciunile ovășului, volbura cucuruzului și cuscuta trifoiului.

Dacă s'ar face o nouă comasare, în fiecare sat s'ar dobândi mai mult cu câteva vagoane de grâu la fiecare recoltă, zeci de care de nutreț și altele.

S'ar face drumuri mai bune, mai ușoare, s'ar apăra sămănăturile de viiturile de apă.

Locurile apătoase, sărăturile, cele prăpăstioase s'ar îndrepta și ele ar deveni de folos.

Pășunatul comunal, care astăzi în multe părți e prost așezat, își va căpăta locul adevărat.

Judecând numai aceste foloase câștigate de pe urma acestei lucrări, putem vedea că așa cum e astăzi așezarea proprietății nu prea este cu câștig.

Neplăcerile, urile, procesele cele multe dintre oameni născute din cauza că părțile de pământ fiind prea înguste, se calcă adeseori locul vecinului și i-se strică cultura de grâu, oucuruz, ovăș, — toate se vor înlătura.

Se va pune capăt și urâtului obicei pe care-l au unii de-a schimba, de-a muta hotarul (miezuina) în dauna vecinului.

Comasarea o poate face Primarul comunei în urma hotărârii consiliului comunal s'au în numele a cel puțin 50 proprietari de pământ din comună. Cererea se adresează Camerei de Agricultură și se face după un formular anumit, pe care îl alăturăm aici.

Dlul Președinte al Camerei de Agricultură din județul ...

Domnule Președinte

Subsemnatul Primar (sau subsemnatii proprietari agricoli) din Comuna ... luând cunoștință de dispozițiunile prevăzute de Art. 9 din legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii, de regulamentul pentru punerea și apli-

carei acestei legi, publicate în Monitorul Oficial din 12 Octombrie 1937 și de instrucțiunile Ministerului de Agricultură privitoare la pregătirea, organizarea și aplicarea lucrărilor de comasarea proprietăților agricole, publicate în Monitorul Oficial Nr. 51 din 3 Martie 1938,

Avem onoare a Vă ruga să binevoiți a delega un specialist agronom, să întocmească fișele individuale ale Agricultorilor, care posedă terenuri în tarlalele propuse pt. Comasare, schițele de plan ale acestor tarlale și un tablou în care figurează suprafața și numele proprietarilor de fapt ale parcelelor cuprinse în fiecare tarla.

Alăturat vă înaintăm recipisa Administrației financiare din ... sub Nr. ... pe seama Direcției cadastrului, comasarilor și ameliorărilor agricole pentru suma de ... lei adică ... lei, prezentând avansul de 20 lei de ha. la suprafața totală aproximativă de ... ha. cât ocupă tarlalele supuse comasării.

Această sumă a fost realizată din contribuția comunei și a sătenilor, potrivit tabloului aei anexat și ea va servi pentru plata diurnelor și a cheltuielilor de deplasare ale delegatului Dr. și ale unui operator al Direcției cadastrului, ordonanțându-se după normele în vigoare.

(urmează semnăturile și tabloul celor care au avansat 20 lei).

Se varsă apoi la Administrația Financiară, pe seama Direcției Cadastrului suma de 20 lei de hectar pentru pământul supus comasării și chitanța se alătură la cerere. (Banii aceștia sunt numai pentru lucrările de pregătire).

Camera va trimite un specialist, care să facă tablourile locurilor ce vor fi comasate, și va cere trimiterea unui măsurător de pământ. După ce aceștia vor termina lucrările, se va face o nouă cerere către judecătoria. Aceasta va trimite un judecător la fața locului, care va cerceta drepturile tuturor proprietarilor de pământ și va judeca nemulțumirile ivite. Cei nemulțumiți au dreptul să apeleze la tribunal.

Ing. Dezan A.

Munte necucerit încă,

nu de armate, ci de oameni peste tot; adevărat munte, pe picul cel mai înalt al căruia suflet de om picioru încă nu și l-a pus. Acest munte este Everest-ul din Tibet, stat care se ține de China, în Asia de Sud. Acest pic se face parte din munții Himalaya și este cel mai înalt pic al lumii întregi, având o înălțime de nu mai puțin de 8882 metri, pe când cel mai înalt pic de munte românesc este Negoiul, care n'are decât 2547 metri.

De șase ori au încercat până acuma oamenii să ajungă până în vârful lui, dar n'au isbutit decât până la o înălțime de 8400 metri. În 1934 un sburător îndrăzneț a sburat tocmai deasupra picului, dar piciorul n'a încercat să și-l pună pe el.

O seamă de învățați s'au hotărât acum, să cerce pantru a șaptea oră să urce picul muntelui Everest. Dar această urcare este foarte primejdioasă; mai întâi fiindcă acolo aierul este foarte rar; a doua fiindcă sunt furtuni groznice și în locul al treilea, fiindcă e greu să-ți duci mâncare și apă. În loc de aier își duc oxigen, adevărat cea mai nutritivă parte a aierului. Acest oxigen îl apasă de apă încât încapă într'un tub destul de mic. Acest tub este provăzut cu o țevă de gumă, prin care oxigenul este condus la nas.

De mâncare își duc carne friptă și ciocolată, iar îmbrăcămintea le este făcută din pielă de oi.

Să vedem, fi-vor aceștia mai norocoși decât ceilalți, ori își vor lăsa și ei oasele lângă a celorlalți, la înălțimea de 8400 metri, pentru că Everest însemnează în limba tibetiană: „zefra fecioarelor“ și tot după părerea lor ea nu se lasă spurcată de picior omeneșc.

Cărți nouă

»MLĂDIȚE«, revista societății de lectură
»Timoteiu Cipariu« a elevilor dela liceul din Blaj.
Nr. 2—1938.

Am primit la redacție Nr. 2 al noiei reviste din Blaj »Mlădițe«, care, mărturisim sincer, ac-a îmbucurat, fiind un început bun. Revista apare la două luni, sub conducerea și răspunderea profesorului Virgil Stanciu. In revistă nu pot apărea decât lucrări de ale elevilor.

Pe vremuri aceste feluri de reviste se scriau cu mâna, astăzi apar și ele de sub teascu tiparului. Și e bine așa. Să dea Dumnezeu ca scriitorii revistei să devină scriitori și poeți de seamă și să și aducă totdeauna cu drag aminte de »Mlădițe«-le, în cari le-au apărut tipărite cele dintâi lucrări.

La mulți ani »Mlădițe«-le!

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletului, ceea ce mai bine prin celirea „CĂRȚILOR BUNULUI CREȘTIN“ se poate face.

Citiți așa dară:

(Nr. 1, 2 și 3 s'au epulzat s'au vândut toți)

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă, pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată, care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicați apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminecătură**, de care nu se poate lipsi nici un creștin, care se cuminecă cel puțin odată la an, după cum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Jertfa Legii Noul**, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră nedespărțită**, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va ceta fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

No. 14. **Tălcuirea Evangheliilor din toate duminicile de peste an**, 57 de evanghelii sunt tălcuite aici, stih de stih, pe larg și după cei mai de seamă scriitori bisericesti. Iară la sfârșitul fiecărei evanghelii veți afla 3—4—5 învățături scurte cari se pot trage din evanghelia aceea. Lucrarea se extinde pe 356 pagini și costă abia 34 Lei.

No. 15. **Cărticica Mirilor**. Pe cele 67 pagini ale acestei cărticele e arătat, ce trebuie să știe logodnicii înainte de a se căsători. Fiecare preot, tată sau mamă ar trebui să și cinstescă

credincioșii resp. feciorul sau fata de măritat cu această cărticică. Dar mai întâiu s'o cetească ei înșiși, ca să se convingă, ce mare binefacere este această cărticică pentru tinerime! Și e atât de leftină, abia 6 Lei, încât și cel mai sărac om o poate cumpăra.

No. 16. **Cărticica soților de căsătorie**, în care se arată tot ceea ce trebuie să știe soții de căsătorie despre divorț, căsătoriile mixte, piedecile dărâmatoare și împiedecătoare de căsătorie, apoi despre datorințele pe cari le au unii față de alții și despre creșterea copiilor. 84 pagini prețul 8 lei.

No. 17. **Cele 7 cuvinte de pe cruce ale lui Isus**. Șapte predici de postul mare scrise pe înțelesul tuturor. — 72 pagini cu 6 Lei.

No. 18. **Cum să ne creștem copiii**. Sfaturi pentru o cât mai bună creștere a copiilor, scrise după cei mai de seamă pedagogi moderni, pe înțelesul tuturor, în spirit creștinesc. — 84 pagini cu 8 Lei.

Judecătoria Mixtă Blaj secția Cf.

Nr. 846—1937 cf.

Extract din publicațiune de licitație

In cererea de executare făcută de urmăritoarea Casa de păstrare și Bca de Credit Cluj contra urmăritei Văd. lui Arășan Toma dom. Valea Sasului la cererea urmăritoarei Casa de Păstrare și Bca Credit Cluj.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, și 147 din legea LX din 1881 asupra în comuna Valea Sasului circumscripția Judecătoriei Blaj No. 179, cuprinse în Cf. a comunei Nrul coalei protocolului Cf No. de ordine A † 3 top. 502 fânaș în estindere de 1172 st. p. cu prețul de strigare de 500 lei, No. ord. A † 4 top. 829 arător în estindere de 2 jug. 254 stj. 830 top. în est. de 506 st. p. și top. 831 arător în est. de 202 st. p. cu prețul de strigare de 4000 lei pentru încasarea creanței de 12450 lei bani, capital și interese de 3% dela 7 Maiu 1934 spese de proces și executare, fixate până acum, spese de 340 lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Licitațiunea se va ține în ziua de 13 luna Maiu anul 1938 ora 8 a. c. în localul Judecătoria Blaj secția cf.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datorii să depoziteze la delegatul judecătorc 10% din

prețul de strigare drept garanție, în numere sau în efecte de cauză sosite după curaj fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea celuiagi delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX. 1881; § 21, legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procedurii prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25 XL. 1908).

Data, în Blaj la 31 Decemvrie 1937.
Dr. Cf. ss. A BERAN judecător: șef
1008 (1—1) ss. P TALPEȘ

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

No. 203—1938

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza decizunii No. G. 2938—1937 a judecătoriei Blaj în favorul reclamantului Traian Novac repr. prin avocatul Dr. Victor Ciufudean pentru încasarea creanței de 2112 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Maiu 1938 orele 10 a. m. la fața locului în Blaj, la casa urmăritoarei No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 scroafă mare »Bazna« de 1 an, 3 purcei »Bazna« a câte 3—4 luni, 1 dulap cu 2 despărțituri cu bufet de brad galben, 1 masă de brad, 1 măsură de lână, 5 tocuri de țesături vâpsit galben, 2 uși de brad vâpsite galben în valoare de 4500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 15 Aprilie 1938.

1009 (1—1)

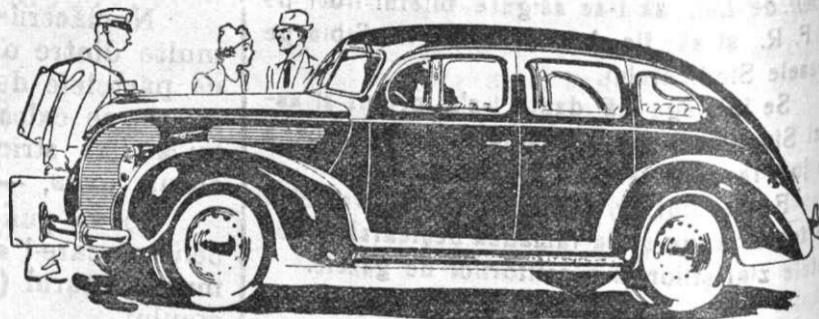
portărel INDESCIFRABIL

Numeri de probă din »Unirea Poporului« trimitem bucuros acelora cari ne cer printr-o carte postală.

Au sosit automobilele

F O R D
typ 1938 și
TRACTOARE

Cereți ofertă gratuită dela reprezentanța generală

A G R O F E R R A S. A. TÂRGU-MUREȘ

La învitate telefonică sau prin carte poștală vă vizitează delegatul nostru. Schimbăm mașini uzate. Mare stoc din piese originale Ford. Ford serviciu gratuit.

Reprezentanți: **NAFTALI WILHELM Blaj, BEER FRITZ Dumbrăveni,**
994 (1—2) „AUTOSPORT“ Diciosănmărtin.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj